

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel a Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, PÉNTEK, 1907 NOVEMBER 29 80. szám

A Hir 80-ik száma:

**A nagy pör
 prológusa**

Polónyi becsmérti a fővárosi polgárságot és a sajtót. Lengyel ellenzi a bíróküldést

**Botránysorozat
 a Reichsrathban**

A karzat is tüntet Lueger népe ellen. Verekedő képviselők. A szlávok a poroszországi lengyelekért

**Behódolt
 a néppárt**

Dége a mű-haragnak. Megszavazzák a szegénytörvényt. Csak Zboray Miklós van ellene

**Kinvallatás
 Csongrádon**

Kegyetlenkedés a rablógyilkos cigányokkal. Keréketörték és fölakasztották őket a csendőrök

**Zichy Nándor
 békeközvetítő**

Leszerelte az intrikus néppárti honatyákat

**Ajándék
 a horvátoknak**

A kormány udvarol az obstruáló hazaárulóknak

**VAJDS
 megbűnhődött**

Beismeri A Hir-ben

**Uj milliók
 a katonatiszteknek**

**Leckéztetik
 Ugron Gábort**

**Kétévi várfoagság
 párbajért**

**Életunt színész
 Nyolc riport
 Távirat. telefon**

Fekete báránykák

Ma páros nap lévén, a néppárt ismét behódolt. Jön aztán a páratlan nap, akkor megint berzenkedik egy kissé és ismét kap egy-némely zsiros falatot, hogy nyeljen nagyot és nyeljen le mindent, amit a kormány bécsi kuktái — éppen a Zichy Aladár gróf ur gusztusára vigyázva — főznek. Izlik nekik az eledel, hát folyton azt hajtogatják, hogy kozmás, csak azért, hogy alázatos rimáncodások közepette kínálják nekik tovább.

Sok mindent kifogásoltak már Zichy Nándor hívei, hogy aztán másnap szöröstülböröstül megszavazzák. Most az egyszakaszos ellen rendeztek egy kis műfelháborodást. Nem vesztettek az üzleten. Wekerle tudja, mi illik és menten meginterpellálta kis fekete báránykáját: miért bégettek, mit akartok? Ez már beszéd, nosza elindultak az elnöki szobába, haditanácsot ültek és elhatározták, hogy nem követelik Magyarország hatvannégy vármegyéjének hatvannégy főispáni székét, beérik ok azzal a párral, amit pártszervezési okokból kinéztek maguknak — és azt se követelik, hogy a törvényhatósági választásokon csupán az ő jelöltjeik győzzenek, éppen csak annyit, hogy a megyékben is meglegyenek ama bizonyos örszemeik, amelyek oly pompásan beváltak az állami adminisztráció terén.

Egyetlenegy egyszakaszos törvény pártolásáért nemde ez nem tulmagas ár? Hiszen végre, ha ok követelőző népség volnának, mindjárt parcellázthatnák pártszervezési célokra az egész országot, ami politikai hatalmukat sokkal nagyobb biztonsággal alapozná meg, mert így legalább a latifundiumokat nem fenyegetné sohasem a feldarabolás veszedelme. De nekik elég, ha kicserélik a szatmári főispánt s ráadásul megkapják még a nyitrait, hogy a tótok közé bősége-sebb adagokban szállíthassák a néppárt bécsi malasztját. Persze ezenfelül kapják a biztosítását annak, hogy a reakció fekete csápjáival fölfalhat mindent ebben az országban, a kormány a füle botját se mozgatja miatta.

Ilyen hát a dicső és rendithetetlen se-reg, amire nagybúszkén hivatkozott Kossuth Ferenc. Ez az a honfui belátás, ez az az önzetlen hazaszeretet és ez az a magasztos példa, amit boldog elégedettséggel mu-

tatott fel Kossuth azoknak az elrettentésére, akik vakmerőek és nem tömjéneznek a Wekerle fattyupátensének és a kiegyezési árulásnak magas színe előtt. Ime, így terem hát a koalíciós kötelék intim keretében a véghetetlen bizalom Wekerle alkotásai számára. Éppen csak pár percig vissza kell vonulni az alelnök ur tanácskozó termébe, papírra kell vetni néhány békeföltételt, oda kell vinni a fővezérhez, — s máris ki lehet tüzni a fehér zászlót. Dehogy renitenskedik a néppárt! Már hogy is vetemednék ilyenre, a mikor ma-holnap installálhatja a periferiakon a maga örszemeit? Ha Páris megért egy misét, ugy bizony ez az egyszakaszos fattyupátens ilyen áron megéri, hogy dicsértessék, magasztaltassék és végül megszavazzassék a párthatározat döntő ultimátumának sulya alatt.

Azonban az a bizonyos Nemezis, akit a minap fehér asztalnál hivott elő a magyar ellenzék megbüntetésére Kossuth Ferenc, valóban bevonult a magyar politika mocsaras berkeibe. Itt van és sujtó keze lecsapott máris a hütlen kufárokra, akik sárba taposták a magyar jogalkotás fenségét. Első bűnükre, hogy megnövesztették a horvátok szarvait, kegyetlen a bűnhődésük. De mint a rablógyilkos, aki járulékos semminek nézi a betöréses lopást, ok is tetézik a gázságot és már készen a szövege annak a rendeletnek, a mely örökre bemocskolja a népképvisélet negyvennyolcban fogant szentségét. Ehhez a herosztráteszi cselekedethez tobozzák most az elszántakat, a mindenre kaphatókat, az éheseket és megvásárolhatókat. Ma a feketékkel végeztek. Együtt vannak már minden zavaró jelenség nélkül a törvénytiprásban.

És a Nemezis csodálkozva csodálkozik: miként lehetséges, hogy ennyi vétek és ennyi bűn közepette még rá is mert gondolni a dicső többség vezére? Sehogy másképpen, csak úgy, hogy a vezér is, a többség is a vesztét érzi. De még a sirt se maguk ásták meg maguknak, — ezt is Bécsben rendelték meg. Ott kapta előzetes szankcióját a fattyupátens, onnét keltezi majd a császár elbocsájtó levelüket. Megjön nemsokára ez a levél.

Polit, Szerényi, Bánffy

Vita a lex-Wekerle fölött. Szerényi József védi az áruházt. Megpaktáltak a nemzetiségiekkel. Bánffy a kormány ellen

Mi érdekes van abban, hogy Samassa János a függetlenségi pártnak (nem az eszméknek, csak a pártnak) ez a fanatikus kis közkeletű, aki a mai ülés első szónoka volt, örömmel elfogadta az egyszakaszos kiegyezési áruházt? Nem érdekes és nem meglepő az sem, hogy a ravasz nemzetiségi Polit Mihály, akitől ma Juszt Gyula elnök meg is vonta a szót, csak igen lanyhán támogatta a kormányt, amelylyel az egész nemzetiségi banda aljasan megpaktált. Szerényi József államtitkár nem nagyon szerencsés, siker nélkül való felszólalása sem volt érdekes, mert hiszen Kossuth Ferenc államtitkára bármennyire iparkodott is, nem tudta megvédeni a kiegyezésben foglalt áruházt és nem tudta elrejtetni a kiegyezésből kikandikáló lólábakat. Ha még elmondjuk, hogy Lucaciú László, a hírhedt belényesi követ is felszólalt kevés érdeklődés mellett az egyszakaszos törvényjavaslat ellen és hogy báró Bánffy Dezső feltűnő beszédében foglalt állást a kormány és legújabb áruházi ellen: akkor elmondottuk a Ház mai ülésének egész történetét.

* * *

Samassa János, az egyszakaszos fölött való vita első szónoka után Polit Mihály beszélt. Többször figyelmeztette Juszt Gyula, majd mikor minden figyelmeztetés után még mindig a horvát obstrukcióról beszélt, elfogyott az elnöki türelem:

— *Megvonom a szót a képviselő úrtól!*
Polit Mihály állva maradt a helyén:

— De kérem — mondotta — nekem a törvényjavaslatról kell beszélnem.

Természetes, hogy nagy derűtség volt erre a válasz:

— *Üljön le! Már Szerényi beszél! —* kiáltották feléje.

A horvátok gúnyosan kiáltoztak, amíg az elnök rájuk nem csöngetett. A nemzetiségiek sem zúgolódtak sokáig. És Kossuth Ferenc még most is azt mondja, hogy a magyar ellenzék paktál a horvátokkal. Dehogy is paktál. A kormány alkudott meg aljas módon a nemzet ellenségeivel.

Kitűnt ez akkor is, amikor Lucaciú László beszélt az egyszakaszos ellen. A belényesi követ mindenről beszélt csak a tárgyról nem.

Nagy György, Hoffmann Ottó nem is hagyta annyiban:

— Nem beszél a tárgyról! A tárgyról szóljon.

Juszt Gyula elnök több ízben figyelmeztette Lucaciút és már-már bekövetkezett a szövegvonás. Ekkor váratlan dolog történt: Kossuth Ferenc felment néhány percre az elnöki emelvényre, néhány szót váltott az elnökkel s azután zavartalanul beszélt tovább Lucaciú. Hát ki paktál a nemzetiségiekkel?

— Kár vele annyit foglalkozni! Ki hisz neki? — kiáltott fel egyszerre Olay Lajos Szerényi József feléje alatt.

Az államtitkár éppen Polónyi vádjaira reflektált. Azokról mutatta ki, vagy akarta kimutatni, hogy nem igazak, rosszhiszeműek, hogy minden alap nélkül valók. Nem akarunk semmiféle következtetést vonni belőle, csak mint érdekességet említjük, hogy Szerényi csak Polónyi vádjával bír el. A kereskedelemügyi államtitkár sikeresen birkózott meg a volt igazságügyminiszterrel. Arra már nem tudott válaszolni, a mikor a függetlenségi pártból kilépett Molnár Jenő feléje kiáltott:

— Arról beszéljen, mi lesz az önálló magyar bankkal!

Válaszoljon erről a negyvennyolcas párt a hatvanhetes államtitkárnak!

Az ülés végén báró Bánffy Dezső beszélt még igen érdekesen, majd a Ház Hoitsy Pál indítványára holnapról kezdve három óráig meghosszabbította a Ház üléseit. Nem is elég ebből a cifra mulatságból délután két óráig. Jó mulatást — délután háromig! . . .

A képviselőház ülése

— 1907. november 28. —

A Ház mai ülésén Just Gyula elnököt. Wekerle Sándor miniszterelnök betérjett a kvótabizottság jelentését.

Utban az egyszakasz!

Samassa János: Örömmel elfogadja az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslatot.

Polit Mihály: Elvileg ellenzi az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslatot.

Elnök: Több ízben figyelmezteti, hogy a tárgynál maradjon.

Polit Mihály: Nem obstruál. Elvből ellensége az obstrukciónak.

Politól megvonják a szót!

Polit Mihály: Tovább beszél; a horvát obstrukcióról szól, annak lehetőségét bírálja.

Elnök: Minthogy immár negyedizben kénytelen Politot figyelmeztetni, hogy a tárgynál maradjon, megvonja tőle a szót. Következik?

Jegyző: Szerényi József!

Szerényi József államtitkár (feláll és beszélni kezd.)

Polit Mihály (állva marad a helyén): De kérem, nekem a törvényjavaslatról kell beszélnem. (Derűtség.)

Felkiáltások: Üljön le! Üljön le! Megvonták már a szót! Szerényi beszél. (Nagy zaj. A horvátok gúnyosan tapsolnak. A függetlenségi párt éljenzi az elnököt.)

Juszt Gyula elnök (a horvátok felé): Ennek az éljenzésnek az a látszata, mintha tüntetés volna az elnök ellen. Ha ez így folytatódik, a Ház engedélyt fogja kérni arra, hogy a renitens képviselők a mentelmi bizottság elé utasítsanak. (Helyeslés.)

Szerényi Polónyival birkózik

Szerényi József: Polónyi beszédére kíván válaszolni. Polónyi azt mondta, hogy a javaslat nem törvényes, mert hiszen nem cikkelyeztetik be és nem lesz kihirdetve a Törvénytárban. Erre nézve kijelenti, hogy az egyszakaszos kiegyezési javaslat, mint a törvények forma szerint is megfelelően fog kihirdetni a Törvénytárban. Furcsának tartja, hogy a volt igazságügyminiszterrel szemben a jogosság álláspontját kell védelmeznie.

Olay Lajos: Kár vele annyit foglalkozni. Ki hisz neki? (Zaj.)

Szerényi József: Nem Polónyinak, hanem az országának tartozik azzal, hogy a Házban elhangzott téves tanokra is reflektáljon. Olyan tájékozatlanul, vagy olyan rosszhiszeműen beszélt Polónyi, hogy valóban nem tudja, az igazi Polónyi beszélt-e. Többek között Polónyi azt is mondta, hogy a kormány nem is gondolt arra, hogy az elvált Ausztriától 1917-re biztosítsák. Erre vonatkozólag a nélkül, hogy indiszkrétül akarna elkövetni, felolvassa a kiegyezési tárgyalási jegyzőkönyvnek egy mondatát. E szerint az osztrák kormány képviselője konstataulta, hogy magyar részről már most kimondott az 1917-en túl való teljes gazdasági elszakadás. Most még egy dologról kíván szólni.

Molnár Jenő: Mi lesz az önálló bankkal? (Zaj.)

Szerényi József: Majd válaszol erre is.

Molnár Jenő: Szégyen gyalázat! A 48-as párt tapsol a hatvanhetes államtitkárnak!

Szerényi József: Biztos meggyőződése, hogy a mostani kiegyezési szerződés közelebb hoz bennünket a gazdasági önállósághoz, mint a státuszkvó fentartása. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Felolvastatja Polit Mihály határozati javaslatát, amelyet a szónok nem adhatott át, mert megvonta tőle a szót.

Tíz perc szünet.

Lukácsiu László: Hosszabb, zajosan fogadott beszédében foglal állást a kiegyezés ellen. Nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert az meggyőződése szerint káros az országra.

Bánffy a kiegyezés ellen

Bánffy Dezső báró: A horvátok és nemzetiségiek állásfoglalása nem tartja vissza őt attól, hogy az egyszakaszos javaslat ellen föl ne emelje tiltakozó szavát. Az obstrukciót nem helyesli, hiszen annak káros következtetéseit ő érezte először. A kormány nem választotta meg jól az utat a bajból való kibontakozásra. A horvát kérdést gyökeréig lehető módon kell megoldani. Megismétli amaz indítványát, amelyet a pénzügyi bizottságban tett, hogy tudniillik, az egyszakaszos javaslatot mellőzzék és a státuszkvó fön-

tartásáról s az önálló banknak 1910-ben való felállításáról hozzanak törvényt. Felolvassa ennek a törvénynek a tervezetét, amelyet mindjárt be is terjeszt. Ausztria kénytelen lesz a státuszkvóba belenyugodni. Nincs értelme annak, hogy egyforma kényszerhelyzetben mindig Magyarország engedjen. Szól az önálló vámterületről; talán alig van ma már valaki, aki a sorompókat föl ne akarná állítani. A házszabályrevíziót helyesli, szükségesnek tartja, s mégis résztvevő a Tisza István ellen való küzdelemben, mert az volt a jelszó, hogy ne engedjük meg neki a gazdasági közösség fentartását és a katonai lét-számemelést. Most se lehet más a program: megcsinálni az önálló bankot s lekötöttségünket csak a státuszkvó keretében tartani fent. Kossuth Ferenc hangzatos jelszavainak nem tud felülni, mert az Ausztriával való egyezséget szerződésnek nem tekintheti. Nem fogadja el az egyszakaszos javaslatot.

A Ház elfogadta Hoitsy Pálnak az ülések meghosszabbításáról szóló indítványát.

Ugron és Áchim. Egyetlen paraszt-párti képviselő volt a Házban, Áchim L. András, azt is kidobták. Hja, akkor Polónyi volt az igazságügy-miniszter! Áchim azóta visszavonult az országos politikától, de a parasztpárt ügyeit azért tovább vezeti. Most pattant ki, hogy Áchimnak nagyon érdekes afférje támadt nemrég Ugron Gábor képviselővel a bécsi gyorsvonaton. A vasúti kocsifolyosóján találkoztak. Ugron így szólította meg Áchim Andrást:

— No, Andris, elosztottad már az Alföldet a parasztnak között?

— Sajnos, az Alföld felosztva még nincs. — volt a válasz. — de reméljük, hogy ti, akik ezt több mint harminc év óta hirdetitek a népnek, ti vagytok most kormányon. — tehát most teljesíteni fogjátok. De ne a földosztásról beszéljünk, hanem azt mond meg Ugron Gábor: *jobban fizetik-e a zabot most Bécsben, mint negyvennyolcas korodban?*

Ugron — és ez érthető — erre se szó, se beszéd, elfakult, becsapta maga után szakasza ajtaját, s a faképnél hagyta Áchimot, ki maga mondja el ezt a furcsa kis történetet egy nyílt levélben, melyet Ugronhoz intéz. A keserű és kínos affért azért tárja föl most a parasztpárti vezér, mert Ugron egy alkalommal, mikor Pető Sándor képviselő a békésesabai népgyűlés felosztása miatt interpellált, közbekiáltott, hogy Áchim darabontszövevényes.

Pilis visszavág. A kormány részéről ma felhivatalosan megvádolták a disszidens képviselőket és Bánffy Dezső bárót, hogy paktálnak a nemzetiségiekkel. Ezt a nevelésügyi ráfogást meg is próbálják indokolni: azt mondják, a horvát obstrukciót elősegítik, mert egész üléseket kibeszélnék, sőt tegnap Lukácsiuval és Politával közösen írták alá a szólásra feliratkozott szónokok listáját. A disszidensek természetesen a lehető legtávolabb állanak ettől a paktálástól. Bánffy Dezsőre fogni ilyet szintén a legnagyobb komikum. A méltatlanul ért vádaskodásra aztán jól megfelelt a kormánynak az egyik disszidens képviselő, Pilis István. Nyilatkozatot tesz közzé, a melyben keményen szemlére veti Wekerlécnek, hogy *nincs joguk paktálást emlegetni*. Éppen a kormány az, a mely folyton tárgyal, alkudozik és megpaktál a horvátokkal, Lukácsiuval és Politával. A disszidensek nem akarnak segíteni sem a horvátoknak, sem a nemzetiségieknek és Polónyinak sem. De minden erejükkel küzdeni fognak a korcs kiegyezés és a fölemelt kvóta ellen.

Magyarok győzelme Turócbán. Turóc-megyében a megyebizottsági tagválasztások az utolsó három napon folytak le. A nemzetiségiek, bár nagy erőfeszítéssel igyekeztek jelöltjeiket behozni, egy-egy kerület kivételével, mindenütt elbuktak. A magyarság legnagyobb diadala azonban Turócszentmártonban volt, hol Dugovich Tituszt és Boldis Ignácot választották meg. E győzelem már azért is érdekes, mert a magyarság itt először vette fel a harcot a nemzetiségiekkel szemben és bár ezek mindent elkövettek jelöltjeik megválasztása érdekében, teljes kudarcot vallottak. A választási eredmény nagy hatással lesz a megye erkölcsi életére.

POLÓNYI SZENNYESE

Szombaton lesz a nagy pör előjátéka. Polónyi terrorizál és rágalmaz. Mindenki gazember, aki nem hiszi el, hogy ártatlan. Lengyel Zoltán ellenzi a bírőküldést

A bukott megrágalmazza a sajtót

Polónyi — Catilina megint előszedte ügyvédi furfangjának és ördögi merészségének arzenáljából a legvakmerőbb fegyvereket. Mázsás hazugságokkal akarja eltorlaszolni az igazság útját, az igazságát, a melynek könyörtelen ökölcspásai alól így se menekedhetik. Szombaton lesz a nagy pör preludiuma és Polónyi csinálja már nagy dörgések és villámlások közepett a pokoli szcenériát. A huszezerkoronás Dunapartbérleti panama dolgában ellene állított tanukat rágalmazási pörbe keveri, hogy majd a Lengyel-Polónyi-pörben kifogást emelhesen a megesketésük ellen. Embervadászatról panaszkodik, el akarja hitetni a bírósággal, hogy maffia dolgozik ellene, — mintha bizony olyan utolsó ország volnánk, ahol a gazembereket csak maffiával lehetne legázolni. De ennél különbet is produkált a bukott miniszter srófos esze, amely tudvalevőleg mindentől undorodik, aminek az igazsághoz bármi kevés köze van. Abban a beadványban, amely a Lengyel Zoltán ellen indított pörének tárgyalására delegált bíróságot kér, válogatott sértésekkel illeti a fővárosi polgárságot és a magyar sajtót. Martirnak szeretné föltüntetni magát, aki a közélet purifikációjában szerezte vérző sebeit. Oh, oh, Polónyi, mint erkölcsisztagató! Vajjon a csatornatisztító munkások nem tiltakoznak-e a toladó vakmerőség ellen? Ami piszkot Polónyi a sajtóra s főleg mireánk akar kenni, az nem érhet föl a magyar zsurnalisztikáig. A sár, mielőtt kifröccsenne a legfeketebb kézből, őrajta csurog végig, ha ugyan még elfér e macchiavellisztikus alak szennykes köntösén.

Polónyi—Heltai és Komlós ellen A vigadói beszélgetés

A Polónyi—Heltai—Komlós-ügy tárgyalása iránt, amely szombaton lesz a budapesti büntető-járásbíróság előtt, máris óriási az érdeklődés. Polónyi farizeus okoskodással mondja el följelentésében, hogy igazságügyminiszterkedése idején, amikor a sajtó és a tőzsdejáték visszaélései ellen állást foglalt, egy bünszövetség, eddig példátlan szervezettel és vakmerőséggel embervadászatról rendezett ellene. Becsülete (!) ellen törtek s az egész világ előtt közmegvetésnek akarták őt áldozatul dobní. Elmondja, hogy Heltai és Komlós ellen azért emel panaszt, mert ezek a Vigadókávéházban megismételték a vizsgálóbíró előtt tett tanuvallomásukat.

A folyó évben — ugymond — amikor Halmos János polgármester ellenem azt a valótlán vádat emelte, mintha én egy délelőtt neki is beadványt adtam volna át, melyért én meg voltam fizetve s délután ugyanebben az ügyben a közgyűlés előtt fölszólaltam, Komlós Ágost a vigadói kávéházban most már azzal a célzattal, hogy a Halmos vádjával semmi összefüggésben nem álló és arra nem is vonatkozatható, nyilván koholt adatokkal engem abban a színben tüntessenek föl, mintha én nemesak a Halmos által valótlannak állított ügyben, de más ügyekben is fővárosi bizottsági tagságomat tiltott vagyonszerzésre használtam volna föl, amaz ürügy alatt, hogy beszélgetés tárgyává tétessek, vajjon tud-e Halmos ellenem bizonyítani, a kávéházi beszélgetés napirendjére hozta személyemet.

Komlós akkor, midőn a társaság arról tanácskozott, hogy a becsülete ellen irányzott vád bizonyítható-e, Heltai Ferenc vallomása szerint ezt a nyilatkozatot tette:

— Milyen kár, hogy meghalt Ullmann Lajos.

Komlós Ágost vallomása szerint Heltai Ferenc ezt a nyilatkozatot tette:

— Hogyha a köztudat elég volna, akkor nem kellene bizonyíték.

Komlós Ágost, Hűvös József vallomása szerint azzal fűzte tovább a fölvetett rágalmazási folinat, hogy:

— Ha élne Ullmann Lajos, az meg tudná mondani, mit fizetett Polónyinak a Dunagőzhajós Társaság ügyében.

Mindezeknél fogva rágalmazásért és becsületsértésért vádat emel dr. Heltai Ferenc és dr. Komlós Ágoston ellen. Tanukul kéri megidézni Müller Ottó igazgatót, Bauer Vilmos felügyelőt, Zollmann Ignác főpénztárost, Szalágyi Aurél felügyelőt, Hűvös Józsefet, Rózsavölgyi Gyula alpolgármestert és Vázsonyi Vilmos és Sándor Pál országgyűlési képviselőket.

A huszezerkoronás panama

Ekkora vakmerőséget még nem látott a világ. Szavahihető tisztességes uriemberek tanuvallomásukban elmondják, hogy Polónyi Gézát huszezer koronával vesztegette meg a Duagőzhajózási Társaság, hogy a partbérletet kijárja. Az exminiszter pedig, aki idáig ellene volt a partbérlet engedélyezésének, hirtelen megváltozott. Beszédet mond a társaság érdeke mellett s amíg ő a dohányzóban meglapul, belvárosi hűveivel megsza-vasztatja a bérlet megadását. Ezt hit alatt szavahihető tanuk hajlandók vallani. Az exminiszter azonban egy fiskális-császármetészt alkalmaz. Előre följelenti a tanukat rágalmazásért, hogy azt mondhassa, ne eskessék meg őket, mert pörben áll velük.

A bírőküldési kérelem Lengyel és Polónyi

Amint *A Hír* tegnap közölte, Polónyi Géza beadványt nyújtott be a vizsgálóbíróhoz, amelyben kvalifikálhatatlan módon megrágalmazza a fővárosi polgárságot és a sajtót, a tanukat, a védőt, mindenkit, akik nem látják benne a közéleti Kátót. A beadvány, amelyben más esküdtsek delegálását kéri, szóról-szóra a következő:

Tekintetes kir. Ügyészség!

Lengyel Zoltán elleni rágalmazási ügyemben az általam érvényesített főmagánvád alapján a tek. kir. ügyészség a vád képviselőt *közérdekből átvette*. Minden igyekezetemet arra fordítottam, hogy a törvény által kötelezőleg előirt vizsgálatnak *gyors lefolyását* (!) biztosítsam. Ez volt főindoka annak, hogy alábbi tiszteletteljes kérelmemet — noha annak igazolt voltáról már a per megindításakor teljesen meg voltam győződve — nehogy a vizsgálat befejezését késleltessem, eddig elő nem terjesztetem. Most azonban, midőn a minden igyekezetem dacára $\frac{3}{4}$ év óta huzódó vizsgálat befejezéséhez közeledik, alább előterjesztett bizonyítékaim alapján kötelességemnek ismerem tisztelettel bejelenteni, hogy ügyemben az ellenem *politikai indokokból* megindított és eddig a művelt és műveletlen világ-részekben egyaránt példa nélkül álló *sajtó-visszaütésekkel* kitarotán folytatott érdekszövetségi hajsának olyan tényeivel állok szemben, amelyek *merőben kizárják azt*, hogy az ügynek eldöntésére illetékes tekintetes bpesti kir. Tvényszék, mint sajtóbíró-ság mellett közreműködésre hivatott esküdtektől részrehajlatlan ítéletet várhatnék. A Bp. 29. §. 2. pontja alapján — hasonló hatáskörű — *más bíróság kiküldése iránt* terjesztem elő kérelmemet.

A nemzet békeangyala

Történelmi előzmény gyanánt utalok azon közismert tényre, hogy az alkotmányos kormányzatnak helyreállítását célzott *haza-*

flas törekvéseim — az *Ő felsége és a nemzet között* létrejött megállapodás alapján *sikerre vezettek* — a nemzetet és trónt egyaránt fenyegető viszály pihenőre tért és dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ur elnöklete alatt az új korszak kormánya megalakult és ebben *Felsőleges Urunknak kitüntető bizalmából* az igazságügyminiszteri tárcának vezetése reám bízott. A darabont korszaknak letünésével a hatalomról leszorult rendszernek emberei — nem is ok nélkül — főleg bennem látták okát annak, hogy szereplésük letűnt és *gyászos véget ért*. Az indítvány további részében elmondja, hogy a fent előadott okokból lapjaikban rágalmazták ötöt. A Budapesti Napló a Beke Erzsébet-féle ügyben úgy tüntette fel, mint *cégéres gonoszlevőt*.

Támadás a demokraták ellen

A főváros polgárságának nagy része a régi rendszer hive maradt s az alkotmányvédő határozatokat is csak kevés szótöbbséggel lehetett keresztülvinni, ujabban pedig a demokratákkal szövetségbe. Az ő szervezetük *felekezeti alapon* többséggel rendelkezik. E táborból, amely megveti a nemzeti hagyományokat hazaellenes tanokat hirdet és az *internacionalizmussal* szövetségbe, kerülnek ki az ő ellenségei, kik az embervadászatról rendezték és pénzelték. Ez a demokrata többség csinálta az esküdték listáját.

A magyar Lueger

Elmondja azután, hogy a kormány a főpolgármesteri állásra *Fülep Kálmánt* jelölte. Ő ezt közölte *Vázsonyival* is, Vázsonyi azt felelte: „Az a kérdés, kik lesznek a jelöltek azonkivül?” Mondta, hogy Vázsonyi is köztük lesz. Erre Vázsonyi így felelt: „Ez jó lesz, mert ez a *hírsorsosaimat nagyon megörvendeztetné*.” Mivel látta, hogy Vázsonyi erővel erre a tere akarja terelni a beszélgetést, abbahagyta és nem folytatta tovább.

Vázsonyi ezután azt a hirt terjesztette hűvei közt, mintha neki megígérte volna Polónyi a jelöltséget a főpolgármesteri állásra. A tény az, hogy a kormány Vázsonyit nem jelölte, mert habár második helyen is jelöli, a többség Vázsonyit választotta volna meg, s a *kormány jelöltje elbukik*. Ez Vázsonyi boszujának oka. Felekezeti alapon álló pártot csinált, amelynek fő célja volt Polónyit kiirtani, kiadták a jelszót, hogy *ő antiszemita*, jöllehet ő, — mondja — egész életén át a *felekezeti béke harcosa volt*. A hirlapi közlemények is zsidógyűlölnök festik. stb. E táborból kerülnek ki az esküdték, kik benne magyar Luegert látnak. A községi demokrata párt emberei a tanuk és a védő, u. m. Sándor Pál, Komlós, Hűvös, Pető, Halmos, Vázsonyi. Vádolja őket, hogy ezek az esküdték szelekciójáról már gondoskodtak.

A legyalázott sajtó

Ami kérvényében ezután mond, az a legfelháborítóbb gázság. Ha nem Polónyi rikoltaná ezeket a hitvány, hazug rágalmakat, érdemes lenne bővebben foglalkozni velük. De egy Polónyit nem tisztelhetünk meg azzal, hogy vitába szálljunk vele. Kommentár nélkül ide iktatjuk, amit mond:

Ő még a miniszteri székben is a nemzet, az állami lét, a társadalom, a haza a család szentélye és a becsület ellen törő *gaz sajtót* meg akarta rendszabályozni. Miniszteri beszédében foglalkozott a börze reformjával, melyben őt a többség támogatta. Ezért a darabont sajtó és az ezekért *üvöltő többi lapok rövidesen cégéres gonoszlevőnek tüntették fel*. Neki nem volt lapja, nem volt pénze sem a sajtó számára, mert az igazságügyminiszternek nincs rendelkezési alapja. Belátta, hogy ez okokból a harcot tovább nem bírja. Állásáról lemondott. Azt hitte ezzel a kampány megszűnik. Csalódott. *Lengyel Zoltán jó eszköznek bizonyult*. A Budapesti Napló, Pesti Napló, A Polgár, Magyar Hirlap, Népszava, A Nap, A Hír, Magyar szó, Az Ujság, Pester Lloyd, Neues Pester Journal állandó rovatot nyitottak, hogy ellene a közvéleményt meghamisítsák. Különösen csinálta ezt A Nap, A Hír és a krajcáros lapok.

Belekeverték Lengyel Zoltánt minden ügyébe. A Hajdu-ügybe is. (Mintha bizony nem Polónyi gyártott volna hamis bizonyítékot éjjel a Margit-szigeten beteg májjal!) Ha Csizmazia képviselő fel akarja pofozni Vázsonyit: ő az oka. Ha Eitner a folyosón gorombáskodik: ő csinálja. (Oh, a kis ártatlan!) Bemutat 74 lappeldányt. Eddig türte a botrányokat. Látni volt kénytelen, hogyan gyarapszik a *közönség, mely őt megveti. Megfélemlítették a bíróságot* is. Elvették az ügyet *Ruttkay* István kezéből. *Magyar Istvánt megijesztették.*

Ilyen körülmények között kellene neki az esküdtek elé állani. Ha ez így megy tovább: *szűk lesz neki a tárgyaló terem, mert az utca fog a perbe beleszólani.* Ezekkel bizonyítja, hogy a budapesti esküdtek elfogultak. *Az utca is a terror halása alatt áll.* Ezért kér vidéki bíróságot a per tárgyalására delegálni.

Lengyel válasza

Dr. Lengyel Zoltán ellenindítványt fog beadni Polónyi bíróságküldési kérelmére. Ebben kifejti, hogy a sajtópörrel írt közlemények nemcsak a budapesti helyi lapokban, hanem az ország összes lapjaiban megjelentek. A közlemények mindig büntetőjogi felelősség mellett látták napvilágot s Polónyinak alkalma és módja lett volna, mikor őt *bordélyfőnök, rablóvezér s más sértő titulosokkal illették, rágalmazási sajtópört indítani a lapok ellen* s ugyancsak szóbeli rágalmazásért perbe fogni őt, aki akárhányszor előszóval is megismételte e sértéseket. Hiszen Polónyi is folytatótt ellene sajtóakciót, mikor egy *zuglapan aszszonyszóktellessel, sőt gyermeköléssel is megvádolta. Ő e lámadásokra sajtópörrel vágott vissza.* A budapesti esküdtbíróság elől ezt az ügyet elvonni nem lehet, mert csakis a budapesti esküdtek ismerhetik legjobban a tényállást s bírálhatják el, vajjon igazak-e a Polónyi ellen felhozott vádak, vagy nem? Egy vidéki esküdtbíróság elé utalni ezt az ügyet már csak azért sem lehet, mert ki tudja, — szerinte — *nem ért-e el oda már Polónyi keze?* Nem az ő kedve szerinti esküdtlajstrom állítattott-e össze, hogy az ilymódon esetleg preparált esküdtbíróság előtt foltozza ki meghurcolt becsületét?

Uj ügyész

Megírta *A Hír*, hogy *Sélley* főügyész helyettes fölmentette *Magyar* István ügyészt az előadói tisztiságtól. *Magyar* István utódja dr. *Balás* Elemér ügyész lesz, aki már át is vette az aktákat tanulmányozás végett. Dr. *Balás* Elemér egyike a legképzettebb és legkiválóbb ügyészeknek, akihez még csak a gyanu árnyéka sem férhet. A pörös felek megnyugvással fogadják az ő delegálását.

A vizsgálóbíró, mint értesülünk, már a napokban fölterjeszti beadványát és Lengyel Zoltán elleniratát a Kuriához.

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkőpés, tüdőveszesedés, krónikus eredménytelgyógyítatlanok új gyógymóddal, inhalációkkal és

szérumoításokkal

Dr. HARMAT GYULA

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.

Rendelés 11-12. 2-4-ig.

ERDŐT

keresek megvételre, vágható, talajjal vagy anélkül. Részletes leírást, becslést, katonai térképet kérek az ajánlathoz.

Schönwald Imre

grásmester és ékszergyáros Pécs.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

AZ OLÁH SZÁMÜZÖTT

Beismeri, hogy bűnhődött. Holnap is ott lesz a Házban. Tagadja a paktumot

Beszélgetés Vajda Sándorral

A magyar parlament hazaáruló száműzöttje: *Vajda* Sándor oláh képviselő ma megjelent a Házban. Lopva, aggódó vigyázatossággal jött, mint aki úgy akar megjelenni a nyilvánosság legmagasabb foruma előtt, hogy minél tökéletesebben *elkerülje* a nyilvánosságot. Fél tízenegy óra volt, mikor betette lábát a kupolás terembe és kiderült, hogy tulzott volt az óvatossága, fölősegek voltak a testőrök: *Mihályi* Tivadar és *Pop* C. István, a mameluk börbe bujt függetlenségi oroszlanok még a nyelvüket sem öltötték ki a kellemetlen jövővényre. Rá se mertek nézni, ügyet se mertek vetni rá, szinte röstelték, hogy a magyart gyűlölő román az aggodás indiszpozíciójával küzd. Fél a szegény, pedig semmi oka nincs rá! Nyílt titoknak emlegeti mindenki, hogy *Wekerle* leintette a kezes oroszlanokat, mert az egyszakaszos alkotmánytípus fontosabb „nemzeti” érdek, mint a magyarság ellen vétkes román képviselő megbüntetésé. Maga *Vajda* Sándor azt mondja, hogy ő *sokszorosan megbűnhődött nemzetellenes cselekedeteiért.* *A HIR* munkatársa előtt mondta el, aki ma hosszasan beszélt vele, mert a mai napnak ő a hőse, ő az, akit a nemzeti kormány gyáva megalkuvása a román nemzetiségi ideálok hőségé avatott.

— *Szomorú félreértésnek* — nem: félreértések láncolatának áldozata vagyok én — mondta *Vajda* Sándor, a megbánás törékeny hangján. — *Én nem akartam sérteni a magyar nemzetet,* a szándékosság legtávolabb állott tőlem. Ami történt, azért *különben is megbűnhődtem sokszorosan.* A Ház elítélt, *súlyosan elítélt,* én megkövettem a Házat, *aztán következett az úgynevezett kiábrándulás,* a hogy az ujságok irni szokták. Egyszer csak végre kellett járni a dolognak, nem én miattam, de a parlamentárizmus miatt. Engem azért küldtek a választóim a Házba, hogy ott legyek. *Elég bajom volt az affértől mostanáig,* a mikor a nemzetiségi párt határozatának engedelmeskedtem. Be kellett várnom a mentelmi bizottság döntését. A román közvélemény nem vette jónéven ezt. Tervezték, hogy *főlrítatilag követelik a képviselőháznál annak a biztosítását, hogy képviselői jogaimat zavartalanul gyakoroldhassam.* Ma eljöttem és a képviselők belátásának tulajdonítom, hogy annyi hurcoltatás után elintéztnek tekintik az ügyet, a melybe én félreértés folytán kerültem.

— *Paktumról én nem tudok semmit.* Hiszen egyszer el kellett intézni az én dolgomat. Még nem volt kormány, a mely alatt az én népemnek olyan rossz helyzete lett volna, mint a koalíciós kormány alatt. Ezzel kössünk mi paktumot? *Különben sincs szüksége magállapodásra a kormánynak.* Meggyőződés, hogy az egyszakaszos keresztülhajtása érdekében a függetlenségi disszidensekkel szemben is épp úgy fognak eljárni, mint ellenünk. Velük majd *Návay* és *Rakovszky* bánanak el, nem *Justh* Gyula, a kivel mi nagyon meg vagyunk elégedve, mert lojális ellenfél. Ma két szónokunktól megvonták a szót, de a nemzetiségi pártnak *lesz még vagy tíz szónoka.* Obstrukciós tervről azonban nem tudok. *Holnap is-*

mét bemegyek a Házba, de a felszólalás nincs szándékomban. Ezzel még várok.

Vajda Sándor nem titkolja az örömét a fölött, hogy olyan szépen megusztta a mai bemezéskedést. Látszik, hogy sötét aggodalomtól szabadult meg. A kormánnyal kötött paktumot persze ő is cáfolja, mert szében fest az, ha paktum nélkül is nyilvánvaló, hogy kihullottak a függetlenségi mamelukok méregfogai. A kegyetlen példa, a megérdemelt száműzetés azonban, úgy látszik, nem változtatott *Vajda* politikai meggyőzésén. Most is az *én népemről* beszél, pedig az ő népe a pokol fenekén van, nem a magyar államban. Különben igaza van neki a mai fogadtatás után. *Wekerle* parancsot adott, hogy himes tojásnak tekintendő mindenki, aki nem bántja a szent és sérthetetlen egyszakaszost. Ez a legújabb immunitás: a *Wekerle*-féle. Ezt élvezi a visszatért oláh száműzött is.

Fölfordulás a Reichsrathban

Szociáldemokraták és keresztényszocialisták harca. A karzat beleszólt a botrányba. Izgalmas jelek. Két képviselő ököltre ment

Tüntetés a poroszok ellen

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, november 28.

Feneketlen botrányoknak volt színhelye ma délutár a Reichsrath. Mikor *Schrammel* az élelmiszerek drágulása miatt benyújtott sürgős indítványáról kellett szavazni és *Homaschek* névszerint való szavazást kért, ekkor tört ki először a láрма. *Weisskirchner* elnök nagy nehezen rendet tudott teremteni és megindult a szavazás, amely azzal végződött, hogy 207 szavazat esett a sürgösség mellett, 192 ellene. Nem lévén kétharmad többség, az indítványt a ház szabály szerint fogja tárgyalni.

Alig hirdette ki az elnök ezt az eredményt, iszonyu tombolás kezdődött. A keresztényszocialisták ugyanis tapsoltak annak, hogy a többség elvetette a sürgösséget. A szociáldemokraták felháborodva szidták a keresztényszocialistákat, a padokat verdesték és percekig egyebet sem lehetett hallani, mint ilyen kiáltásokat:

— *Pfuj, népszípolozók! Gazemberek! Népnuzók!*

Ez természetesen mind a keresztényszocialistáknak szólt. Hiába csöngtetett az elnök, a pokoli láрма egy percre sem csöndesedett. A keresztényszocialisták és a szociáldemokraták *ököllel fenyegették* egymást s ekkor *beleszólt a botrányba a karzat közönsége is.* Férfiak és nők a karzaton, a párkányt verdesve, kiáltottak le a keresztényszocialistáknak:

— *Pfuj! Népnuzók!*

Akárhányan kihajoltak a karzatról s úgy bömböltek az ülésterembe. A középkarzaton egy stentori hang lekiáltott: *Éljen Schrammel!* A szociáldemokraták fölnezték a karzatra és tüntetően tapsoltak, viszont a keresztényszocialisták fölrohantak az elnöki emelvényre és izgatottan követelték az elnöktől, hogy üríttesse ki a karzatokat.

A láрма nőttön nőt. Egyszerre csak a középső karzatról kihajolt egy férfi és egész beszédet kiabált le:

— *Hílvány gazemberek! Lengyel csöcselék! Pimaszok! Himpellérek! Kuttyák! Népnuzók!*

A nagy meglepetésre pillanatnyi csönd támadt és az elnök jelentette, hogy már *kiadta a rendeletet a karzatok kiürítésére.* A keresztényszocialisták tapsoltak, de a karzaton erre még nagyobb lett a tombolás. *Az egész közönség felugrált,* előre tódult és mindenki lekiáltott a terembe:

— *Pfuj! Pfuj! Népnuzók!*

A férfiak botokkal verdesték a párkányt, akiknek nem sikerült botjukat behozni, azok a lábukkal dobogtak, mások *füttyültek.* Pokoli volt a láрма fönt és lent a teremben egyaránt. A

szociáldemokrata képviselők időközben fölrohantak a karzatra. A rendezők és a teremőrök a legnagyobb erőfeszítéssel igyekeztek a közönséget kituszkolni, de senki sem akart tágitani. Egy elegáns férfit, aki a leghangosabb volt, két képviselőházi szolga karonfagva vitt ki a karzatról. De alighogy egy csoportot kilóditottak az egyik ajtón, a másikon betódultak. Azalatt lent a teremben a keresztényszocialisták egyre tapsoltak s ez még jobban feltüzeltelte a karzati közönséget.

Hosszu időbe telt, míg a karzatokat végre is kiürítették, de az ülésteremben tovább tartott a láрма. A teremőrök beszéltek, hogy nagyon elegáns asszonyok tomboltak legveszettebbül s velük gyűlt meg a bajuk leginkább, mikor kiürítették a karzatokat.

Még javában tartott a zaj a teremben, mikor a képviselők folyosóján, a terem baloldali ajtaja előtt, dulakodás támadt két képviselő között. Egy német agrárius képviselő ugyanis az ajtóból kiáltott az elnök felé, hogy mért türi a zajt a karzaton. Egy szociáldemokrata rárohant s ebben a pillanatban a keresztényszocialista Kletzenbauer odaszaladt és mellbelökte a szociáldemokrata képviselőt. De az sem volt rest és úgy mellbevágta amazt, hogy hátratántorodott. Prade, Renner és Iro választották szét a dulakodókat.

Nagysokára valamennyire csönd lett a teremben és az elnök elrendelte a szavazást Renner sürgős indítványa felett, a mely szintén az élelmiszerek uszorájáról szólt. Ujabb lármás jelenetek következtek, de ez már semmi sem volt az előbbi tomboláshoz képest. 165 szavazattal esett a sürgősség mellett, 202 ellene. Az eredmény kihirdetését a keresztényszocialisták és a német nemzetiek tapsal fogadták, a szociáldemokraták felháborodva tiltakoztak ez ellen. Nagy láрма közben ment végbe a harmadik szavazás is.

A mai ülésnek volt egy nevezetes és politikai szempontból följötte jelentőséges eseménye is. Az összes szláv pártok ugyanis — az egy rutén-párt kivételével — ünnepiesen tiltakoztak a porosz országgyűlésen benyújtott lengyel javaslat ellen és a szláv szociáldemokraták csatlakoztak a tüntetéshez. Ez az ülés vége felé történt, még pedig kérdés alakjában, a melyet a lengyel klub nevében Glombinski intézett az elnökhöz. A lengyel néppárt részéről Tapinski, a csehek padjairól Kramar és Kľofác, a délszlávok megbízásából Hryba, a rusz rutének nevében Markow és a szláv szociáldemokraták részéről Hudec intéztek kérést az elnökhöz, Breiter pedig a saját nevében szólalt fel.

Már este volt, mikor az ülésnek ez a jelenete lejátszódott. Glombinski bejelentette a lengyel klub ünnepies tiltakozását a porosz kormány lengyel-javaslatára ellen. Feszült figyelem közepette Weisskirchner elnök a következőket jegyezte meg:

— Az elnökség a porosz kormány eljárásáról nem mondhat ítéletet, de véleménye szerint az osztrák miniszterelnöknek kötelessége lett volna ezzel az ügygel foglalkozni. A lengyel párt ezért akkor jár el helyesen, ha kérdésért interpelláció alakjában nyújtja be.

Az elnöknek ez a nyilatkozata nagy feltűnést keltett. A mozgalmas ülés este hetedfél óraker végződött, a legközelebbi ülés hétfőn délután három óraker lesz. A képviselőház ülése után a kiegyezési bizottság ült össze tanácskozására.

Zichy Nándor békit. Amint *A Hír* kitűnő helyről értesül — a néppárt okvetetlenkedése igen kellemetlenül hatott *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszterre. A harcias néppárti képviselők tudva lévően több főispán elmozdítását követelték gróf *Andrássytól*, hogy ezek helyébe a maguk embezeit ültessék bele. A belügyminiszter erélyesen tiltakozott ez ellen, de a néppárt nem tágitott. Annál különösebb volt aztán, hogy ma váratlanul lecsendesedtek a néppárti kedélyek és elengedték *Andrássynak* a fejadót. Éppen azok a képviselők, akik leginkább hangoztatták a főispánok menesztését, ma helyeslően fogadták *Wekerle* szavait és meg is szavazták az egyszakaszost. Ez a komikus magatartás sokaknak feltűnt. A váratlan visszavonulás oka pedig onnan ered, hogy az öreg *Zichy Nándor* grófot, *Zichy Aladár* atyját küldték a harcias képviselők lecsendesítésére. Így aztán sikerült is a dolog, a békeközvetítés eredménynyel járt. A főispán menesztésből egyelőre nem lesz semmi sem.

Megjuhászodtak a néppártiak

Elfogadják az egyszakaszos országcsalást, mert Koncessziókat remélnék. A horvát bán elutazott, Karácsonyi ajándékot vitt Zágrábba

Főispánok, — vigyázzatok!

Hiu reményekkel áztatja magát és másokat a kormány. Azt a bolondságot beszél, hogy az egyszakaszos szegénytvényt pár nap alatt elintézik és megszavazzák. Abból következtetik azt, hogy a kilépettek nem csinálnak obstrukciót, ami azonban nem jelent oly sokat, mint *Wekerle* táborában gondolják. A parlamentarizmusnak nyakát szegi a pátens-törvény s ez ellen minden becsületes politikusnak küzdeni kell. Megjósolhatjuk: a disszidensek igenis sorra főlészálnak majd, hogy föltárják országvilág előtt a kormány csunya és közjogunkat mélyen sértő törvényjavaslat gyalázatait. A néppárt azonban, melyet Bécsből dirigálnak, akárcsak a szemét horvát-népséget, nem opponál. Kisdéd machinációit elintézte s már nem óhogat. Szavaznak, mint hü mamelukok. Olyanok ezek, mint az erősen ugató kutya: vonítanak, de nem harapnak.

A horvát obstrukció is mintha lassan lassan abbamaradna. Holnap főlészál ugyan *Vrbancics* és ha sor kerül rá: *Roics* és *Bauer* is, de a horvát képviselők zöme már hazautazott. Bizonyosan megjött a bécsi ukáz, mely irányítja e dicső félfakat. Ausztriának szüksége van a kiegyezésre, ez elegendő ok nekik arra, hogy félreálljanak az utból. Hála istennek, legalább ocsmány szereplésük véget ér s a magyar képviselőházban magyarul is beszélhetnek végre. Egyébként nemsokára Zágrábban lesz dolguk: a kormány ugyanis elhatározta, hogy december kilencedikére összehívja a horvát tartománygyűlést.

Kvótaemelyü a Ház előtt Wekerle srófol, srófol...

Rákóczi öreg iródiájának, *Thaly* Kálmának s vele együtt az egész híres 48-as pártnak alkalmat ad a kormány arra, hogy a fölemelt kvótát megszavazzák Bécs számára. *Wekerle* Sándor miniszterelnök a képviselőház mai ülésében betervezte a kvótabizottság jelentését és az ennek alapján készített kvótatörvényjavaslatot. Fagyos hidegséggel fogadták az ál-kurucok ezt a javaslatot, de azért lenyelték, mint a hogy lenyelnek minden hatvanhetes termelést.

A kvótabizottság jelentése, egyebek közt, a következőket mondja:

Bármennyire kívánatos lenne, hogy a közösi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása oly alapokra fektetessék, melyek a két állam anyagi erejének és teljesítési képességeinek biztos ismertető jeleit mutatják, ez idő szerint az anyagi erők összemérésének ily biztos támpontjaival alig rendelkezünk s így a teljesítési képesség megítélésénél csak általános szempontokra kellett szoritkozunk. E vizsgálódások során arra a meggyőződésre kellett jutnunk, hogy a gazdasági élet fejlődésének egyik viszonylatában sem találtunk okot arra, hogy a jelenlegi aránykules megváltoztatását ajánlhassuk. Tisztán politikai okok vezetnek tehát a kvóta-bizottságot, a midőn tekintetbe véve a megegyezés létesítésének nagy politikai jelentőségét, továbbá annak fontosságát, hogy a megegyezés a két törvényhozás között és pedig tíz évi időtartamra jöjjön létre, ami a fejedelmi döntést kívánja és mindkét fél érdekében áll, a magyar országos bizottság az osztrák kvóta-bizottság által tett javaslatokhoz hozzájárul azzal a feltétellel, hogy azok a politikai tekintetek, melyek a magyar kvóta-bizottságot vezették, teljesen érvényre jussanak. Mind a mellett a kvóta-bizottság az osztrák bizottság üzenetére két megjegyzést tesz. Először ragaszkodik ahhoz a követ-

keztesen elfoglalt álláspontjához, hogy a népeségi szám a teherviselési képesség fokmérőjéül nem tekinthető. Másodszor azt az álláspontot foglalva el, hogy a közösi költségekhez való hozzájárulás elve állandó jellegű, míg a vámbevételek közössége csak az időnként kötött gazdasági megegyezés tartamára terjedhet, a bizottság nem ismerheti el, hogy a vámbevételek közössége a közösi költségek aránykulesával állana közvetlen összeköttetésben. Hanem arra az eddig is elfoglalt álláspontjára helyezkedik, hogy a vámjövendelmek közössége az egységes vámpathár következménye.

A kvótabizottság konstatálja végül, hogy az osztrák kvóta-deputációval létrejött megegyezést befejezettnek tekinti s ezzel működése véget is ért. *Wekerle* és a kormány természetesen egyetért a kvóta-bizottság jelentésével, melynek alapján a kvótajavaslat is készült. A törvényjavaslat első szakasza elintézi a legsúlyosabb dolgot: rendelkezik a 36.4—63.6 arányszám megállapításáról. A többi mellékes. Pár nap alatt a bizottságok letárgyalják a kvótatörvényjavaslatot, aztán a Ház is megpecsételheti a kvalifikálhatatlan árulást.

Egybehívják a horvát tartománygyűlést A bán sorsa

Most már egészen bizonyos, hogy a horvát tartománygyűlést egybehívja a magyar kormány. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma délelőtt a képviselőházban tanácskozott *Rakodczay* bánnal és *Josipovich* horvát miniszterrel. A tanácskozás során végképpen megállapodtak abban, hogy az elnapolt horvát országgyűlést egybehívják. Ez már a legközelebbi napokban meg fog történni. A miniszterelnök azután felkereste a Ház jobboldali folyosóján tartózkodó *Medakovic* Bogdánt, a horvát országgyűlés elnökét, a kivel hosszabb tanácskozásra vonult vissza. *Wekerle* tudomására hozta a bánnal folytatott tárgyalások eredményét és egyben biztosította *Medakovic*ot arról, hogy a magyar kormánynak az a lépése, hogy a horvát tartománygyűlést újra összehívja, nem jelent semmiféle taktikai lépést. Ezt maga az alkotmány épsége követeli, — mondja *Wekerle*, — mert az idei budget már lejárt, a jövő évi budget pedig még ebben az esztendőben le kell tárgyalni.

Medakovic azt felelte *Wekerle*nek, hogy a kormány elhatározását közölni fogja a horvát képviselőkkel. Vajjon milyen magatartást fog követni a horvát koalíció az országgyűlés egybehívásával szemben, azt nem tudja, de majd eldől ez a délutáni konferencián.

Érdekes, hogy a horvát képviselők törvénytelennek mondják a horvát tartománygyűlés összehívását akkor, mikor a magyar országgyűlés közös ügyeket tárgyal. A miniszterelnök kijelentése szerint december hónapban okvetlenül megtörténik a zágrábi tartománygyűlés egybehívása.

Rauch báró, volt nemzetipárti horvát képviselő, ki két napig Budapesten volt s a miniszterelnökkel is tanácskozott, elutazott a fővárosból. Kormánypárti forrás szerint *Rauch* azt ajánlotta *Wekerle*nek, hogy ejtse el a kormány *Rakodczay* horvát bánát. Most abban bizakodnak a horvátok, hogy *Rauch* közbelépésének meg lesz a kívánt eredménye.

*

A kiegyezés miatt fáj a feje a *Wekerle*-kormánynak. Mi lesz akkor, hogy ha esetleg a garázd horvátok megakadályozzák az egyszakaszos kiegyezés nyélbeütését. Megalázkodik hát a kabin a liliputi balkánpolitikuskok előtt és füt-fát ígér nekik, ha megkegyelmeznek a kiegyezésnek. Igazán elszomorító ez a látvány. És a legnagyobb mértékben sérti a magyar állam tekintélyét. *Wekerle* most már a bán által minden jót ígér a hor-

vátoknak: gazdasági, ipari és kereskedelmi engedményeket, nagyszabású építkezéseket és több e félet. A horvát tartománygyűlés első ülésében a bán *gazdag programmal* fekkedveskedni a telbetetlen horvátoknak.

Leszerelés — határidőre Néppárti taktikázás

Az országgyűlési néppárt egy kis töredéke megint akadékoskodott, nem komolyan, csak mü-vihart támasztva. Két napon keresztül telekiabálták az országot, hogy nekik nem kell a Wekerle-pátens, de már megnyugodtak. Ugy jó minden, amint van. Dél előtt a képviselőház alelnöki fogadótermében értekezletet tartottak a néppárti képviselők s itt kifejezésre jutott néhány szerény kívánság. A közigazgatásban pár néppárti örszemet szeretnének elhelyezni s legkivált a *szatmármegyei és trencsényi* főispánságra aspirálnak.

Beszélték is már ma a Házban, hogy ennek következtében *Falussy Árpád és Smialovszky Valér* főispán állása megrendült. A néppártiak nincsenek megelégedve a kormány álláspontjával, amelyet a horvát obstrukció dolgában elfoglalt. Helytelenítették az egyszakaszos törvényt, mely szerintük nem alkalmas az obstrukció letörésére, hanem csak a horvátok kijátszására. Ezt közzölték is Wekerlével, ki ma a néppárti klubban *részletesen ismertette azt a tervezetet, melylyel a horvát obstrukciót a kormány lehetlenné akarja tenni.* Ugy látszik, ez hatott, mert a néppárt értekezlete elhatározta, hogy *megszavazza a Wekerle-pátent.* Csak *Zboray Miklós* maradt meg eredeti álláspontján, a többi behódolt a kormánynak. *Zboray* kijelentette, hogy ő az egyszakaszos javaslatot nem szavazza meg, mert közjogi aggodalmak vannak, de agítani azért nem fog ellene. Ha kimondják a pártkérdést, ő sajnálattal kénytelen volna levonni a konzekvenciákat. Nem csoda: megkapják a katolikus autonómiát, elcsappnak a kedvökért egy pár függetlenségi főispánt, *Andrássy belügyminiszter pedig megígérte, hogy a néppárt közigazgatási vélt sérelmeit orvosolni fogja.*

Az értekezlet

A néppárt értekezletén gróf *Zichy Aladár*, a király személye körüli miniszter elnökölt s jelen voltak a következők: *Wekerle Sándor* miniszterelnök, gróf *Zichy Nándor*, *Rakovszky István*, *Molnár János*, *Kovács Pál*, *Hencz Károly*, *Gyuriss Emil*, *Wildfeuer Károly*, *Karácsonyi Sándor*, *Ositáry Béla*, *Förster Ottó*, *Ernst Sándor*, *Rakovszky Béla*, *Beniczky Ödön*, *Adamovich István*, *Zboray Miklós*, *Nyáry Béla*, *Csernoch János*, *Buzáth Ferenc*, *Brestyenszky Kálmán*, *Jánoky-Madocsányi Gyula*, *Artim Mihály*, *Darányi Ferenc.*

Ernst Sándor előadó ismertette az egyszakaszos törvényjavaslatot és előadta azokat a körülményeket, amelyeknél fogva a közigazgatási bizottságban a benyújtott javaslat feletti szavazásban részt nem vett. A törvényjavaslatot a kényszerhelyzet alatt elfogadásra ajánlja.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában a javaslat hármass rendelkezését fejtette ki. Kiemelte, hogy még a javaslat beadása előtt a legkiválóbb közjogászok véleményét meghallgatták és mindezek a javaslat formájában közjogilag és alkotmányjogilag semmi aggodalmat sem találtak. Elmondja, hogy az egyszakaszos törvényjavaslat benyújtását milyen körülmények követelik. Hogy a kiegyezési megállapodás minél előbb tető alá jusson, a javaslatot elfogadásra ajánlja.

A horvát kérdésben intéztek ezután a miniszterelnökhöz több kérdést, amelyekre *Wekerle* részletesen válaszolt.

Zboray Miklós előadja azon aggályait, amelyek közjogi szempontból táplál az egyszakaszos javaslat ellen. *Hencz Károly* azt fejtegeti, hogy nem lát semmi közjogi sérelmet a javaslatban, amelyet ezért minden közjogi skrupulus nélkül elfogad. *Rakovszky István* kijelentette, hogy csak a horvát obstrukcióra való tekintettel fogadja el a javaslatot.

Buzáth Ferenc kijelenti, hogy azon hírekkel szemben, amelyeket az utóbbi napokban a pártból terjesztettek, *feltétlen bizalmat* érez és tolmácsol úgy gróf *Zichy Aladár*, mint az egész kormány iránt és időszerűnek tartja, hogy ezt

a bizalmat a párt ezen az értekezleten kifejezze.

Gróf *Zichy Aladár* elnök úgy a maga, mint a kormány nevében a bizalmat köszönettel fogadja és kéri a pártot, hogy a mai nehéz viszonyok között a kormányt e bizalomban továbbra is részesítse, mert csak úgy lehet azokkal a nehézségekkel, amelyek az ország érdekeit közelről érintik, sikerrel megküzdeni. Végül konstatalja, hogy a szőnyegen levő javaslatához a párt hozzájárul.

Ezzel az értekezlet esti nyolc órákor véget ért.

Leintik Polónyit

A Hír már jelentette, hogy *Polónyi Géza* jogosulatlanul toltta fel magát a függetlenségi pártból kilépett képviselők vezérévé. Ez elképzelhetetlen dolog, senkinek se jut eszébe, csak *Polónyinak*, a ki így akarna feltámadni halottaiból. A bukott miniszter beteges ambícióját ma kegyetlenül visszautasították a disszidens 48-asok. Tanácskoztak *Polónyi* gyanús szerepléséről, majd az alábbi hivatalos értesítést adták ki:

A kilépett függetlenségi képviselők mai tanácskozásukon szóvá tették, hogy egyes lapok téves kombinációkat fűztek ahhoz a tényhez, mely szerint a kilépett függetlenségi képviselők majdnem teljes számmal aláírták azt a határozati javaslatot, melyet *Polónyi Géza* benyújtott. Másrészt viszont úgy tüntették fel a dolgot, mintha a határozati javaslat aláírása már csak azért is véletlennek volna tulajdonítható, mert a disszidensek más körül csoportosulnának. Mindkét feltevés teljesen alaptalan. A kilépettek egyöntetű működésre incidentáliter egyesültek, 48-as függetlenségi elveik propagálása végett, de *ezidő szerint senkik vezérének el nem ismernek* és ilyen törekvéseket vagy inszINUÁCIÓKAT még csak komolyan sem vesznek.

Ezzel, azt hisszük, végképp letörték *Polónyi* ur szarvait. Ez az ur kizárólag csak a maga nevében beszélhet.

Ne aggódjanak, tiszturak

Schönaich a tárcáját köti...

Schönaich hadügyminiszter a tárcáját kötötte a katonatisztek fizetésrendezéséhez. Ez annyit jelent, hogy *muszáj*. Sokkal kisebb dolgokban nem mert a magyar kormány ellentállni Bécsnek, kivált mióta a többség a függetlenségi megváltó szerepében tetszeleg. *A Zeitz* mai estilapja, mint *A Hírnek* Bécsből jelentik, már meg is nyugtatja a katonatisztek. Nem kell félni, meglesz a fizetésemelés. Már a jövő évi költségvetésbe fölveszik a többletet és a nagyobb gázsit január elsejéig visszaható erővel fogják megszavazni a delegációk. Mert abban nincs kétség, hogy a magyar delegáció, amelyben tizenhárompróbás új mamelukok ülnek, megajánlja a magyarság esküdt ellenségeinek, az Ausztriából idevezényelt tiszteknek a fizetési pluszt. A hadügyminiszteri tervezet kilencmillió új kiadást jelent, amiből Magyarországra hárommillió korona esik. Mint-hogy azonban a fizetésjavításakor levonásba kerül az előléptetési díj, ami kétféle hatmillióhaty-ezer korona tesz, a rendezéshez összesen hatmillióhaty-ezer korona kell. Hogy a két kormány semmi kifogást ne tehessen, a hadügyminiszter úgy szerkesztette meg a jövő évi költségvetést, hogy még a fizetésrendezési többlet hozzáadása után is hat-százezer koronával lesz kevesebb az idei budgetnél. *Schönaich* ragaszkodik álláspontjához és a fizetésjavítás kérdését nem hajlandó elejteni. Katonai körökben azt mondják, hogy a hadügyminiszter lemondása esetén *nem akadna tábornok*, aki a fizetésrendezés elodázásával vállalkoznék a hadügyi kormány vezetésére. Oh, még bécsi generálisoktól is kölcsönözhetnének egy kis gerincet a magyar miniszterek...

Magyarnak Pécs!

Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre!

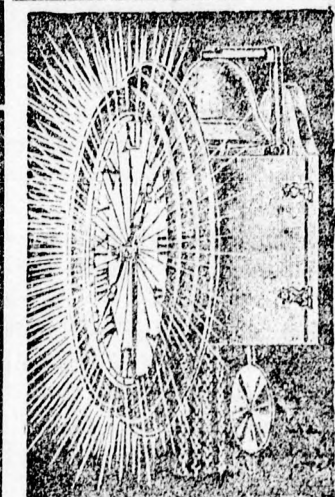
Egyes külföldi cégek utánozzák ábráimat, de a valóságban silány árut szállítanak! Csak általam kipróbált, pontosan szabályozott órákat szállítok

Nem felső árut kicserélek, vagy a pénzt adom vissza

5 évi jótállás!

Legragyobb raktár! * Legalsóbb árak!

Brillians, smaragd, igazgyöngy s egyéb drágakövek, kőszemek, menyasszonyi, esküvői, születés, névnap, jubileumi, keresztelési s minden alkalmai tárcáknak megfelelő maradó és tartós értékű valódi ezüst, vagy ezüsttel bevont dísz tárgyak, melyek a legújabb iparművészet remekei s enélkül nem válnak választékban és oly olcsó áron be nem szereshetők.

Toronyharanghangú fali ébresztő óra éjjeli-illatító számlappal, 30 óráig jár, kelle-meszerű pontos és erős szerkezetű óra. Fél és egész órát üt, csinos ki-állítású

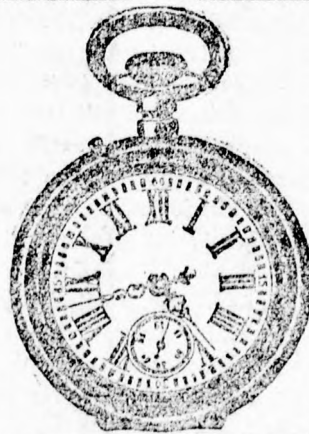
7 korona

világító számlap nélkül

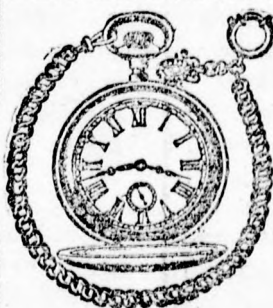
6 korona

Bármely órásmunkát elvégezek, költségtérítéssel, rajzokkal ingyen szolgálok. Brilliansok, gyémántok foglalását a leg-újabb divat szerint előnyös áron számíttom.

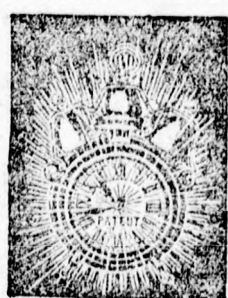
Világhírű amerikai rendszerű nickel zsebóra valódi Raskopf 5 kor. 20 fill. Valódi svájci szerkezettel 6 kor. 40 fillér

Legújabb divatu ezüsttel kivert finom cigarettá börtárcá 5 koronától feljebb. Legdivatosabb lapos valódi ezüst cigarettá tárcá ékkövekkel díszítve 10 koronától feljebb. Remek borostyánkő szilpa ezüsttel díszítve 10 koronától feljebb. A szilpák csupán ezüstben, vagy aranyban is kaphatók.

A rajz az eredetinek a fele. Duplafedelű nickel zsebóra a legpontosabb és leg-egyszerűbb zsebóra **7 korona 50 fillér.**

Legújabb ébresztő óra 3 haranggal erős és pontos szerkezettel éjjeli-világító számlappal 6 korona 1 haranggal 4

Schönwald Imre órásmester és ékszergyáros PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bérmentve 3000 ábrájú új árjegyzékemet, mely az ékszervásárlók valóságos tanácsadója.

A HIR

Strófák a napról

Karácsony előtt

Már közeledik a karácsony,
S arról beszélnek vidám hanggal
A gyerekek, hogy mit hoz nékik
Karácsony este majd az angyal.
En is összeszeszem kacsoím
S a jó istenhez így könyörgök:
Nem bánom én, akármit hoz az angyal,
De a horvátokat vigye el — az ördög!

A bank

Önálló bankról jaggat a magyar,
A hazafi önálló bankot akar.
Ó, hisz ez már egy régi nóta,
Igy van ez háromszáz év óta:
Mi adjuk a bankot, ahogy adni kell —
S a pénzt, azt Ausztria teszi el...

Pesti aforizma

Nincs szén, nincs tej, nincs jó lakás
S csak szép mese a jóllakás.
Rosszul megy minden rangú lénynek,
Csak épp a drágaság, az él meg.

"Köponyegtörvény." Báró Beck miniszterelnök zsákutcába került. A magyar egyszakosos mintájára csinált követelt el, hogy a kiegyezés sorsát biztosítsa. Háromszakosos törvényjavaslatot szerkesztett, amely fölhatalmazza a kormányt a Magyarországgal kötött szerződésnek rendelt uton való életbeléptetésére. Az osztrákok *Mantelgesetz*-nek, köponyegtörvénynek nevezik a lex-Becket, amely alatt minden elfér. A kvótáról ma nyújtott be a kormány ötszakosos javaslatot. A köponyegtörvény tárgyalására sürgősségi javaslatot nyújtottak be a többség részéről. A Reichsrath mai ülésén a csehek és a nagynémetek éles szavakkal itélték el a puccsot, amelynek gyors keresztülhajtása kedvéért a házszabályokat is megsértették. Az ellenzék kiméltelen haragra készül. A helyzet oly válságos, hogy a kormány hír szerint a *képviselethez föl-ozlatására* gondol.

Elharácsolott milliós örökség. Ilyen cím alatt *A Hír* mai számában megjelent cikkünkre vonatkozólag *Oberschall* Adolf, a magyar királyi Kuria elnöke és neje: *Andaházy* Mária annak kijelentésére kértek föl bennünket, hogy az említett cikk megírása és közlése tőlük teljesen távol áll. Ennek a nyilatkozatnak mi a legnagyobb készséggel adunk helyet és a magunk részéről még hozzátesszük, hogy a közlemény anyagát szolgáltató forrás távol áll mindazoktól, akik a szenzációs hagyatéki pörben érdekelve vannak. A cikk anyagát *A Hír* aradi tudósítója közölte velünk annak az írásos panasznak az adatai alapján, amelyet a jusukat visszaperelő rokonok tényleg beadtak az aradi törvényszéknél.

Megakadályozott párbaj. Keszthelyről táviratozzák: *Svastics* Gyula és ifjabb *Deák* János balatonudvari birtokosok összeszólalkozásból kifolyólag párbajra hívták egymást. A segédek megállapították, hogy a *Fekete*-féle kastély kertjében mérkőzzenek a felek. Felállítás előtt azonban a csendőrség behatolt a kastély kertjébe és a párbajt meghiúsította, a kardokat elkobozta és jelentést tett a hatóságoknak.

Még egy csernovai. A csernovai áldozatok közül meghalt *Szulik-Kucsera* András is. Miután *Fulla* József elhunyt, a többi tótot pedig kieresztették a Rókusból, *Szulikot* átvitték a Szent István-kórházba, mert a Rókusból orvancot kapott s az ilyen betegeket a másik kórházban ápolják. Sebén kívül az orbáné is folyton kinezta s két napja vérfertőzésben kisenvedett. Ma délután temették el a rákoskeresztúri új temetőben. A tót nemzetiségi képviselők és a tót egyesületek nagyobb deputációval képviseltették magukat s a főkapitány engedelmével beszédeket is mondtak a sírnál.

Szabó Miklós meghalt

A Kuria gyásza

Szabó Miklós, a Kuria nyugalmazott elnöke ma influenzából származott tüdőgyulladás következtében meghalt a Kigyó-tér 4. számú lakásán. Elsőrangú jogász, kitűnő bíró, jólelkű hivatalfőnök volt s puritán, széles körben tisztelt alakja a magyar társadalomnak. A darabontok idején, amikor *Lányi Bertalan* grasszált az igazságügyminiszteri székben, otromba sietséggel nyugalomba küldték Szabó Miklóst. Lányi még bírókorában többször összekülönbözött a szókimondó Szabóval s gyáva bosszút állott rajta, mihelyt a bársonyszékbe tolokodott.

Az elhunyt nyolcvanhat évig élt. 1821-ben született a vas megyei Nárában s a negyvenes évek elején mint ügyvéd kezdte meg pályáját. 1842-ben a magyar királyi kancelláriához került s három évvel később *Esterházy Pál* herceg miniszter mellett fogalmazó lett. A szabadságharc viharai után az ügyvédséghez tért vissza; legkedvesebb barátjával, *Horváth Boldizsárral* tartott szoros nexust, aki 1867-ben államtitkárságot hivat meg. 1871-ben pedig *Horváth Boldizsár* az egész Magyarországra kiterjedő újjáalakított budapesti királyi tábla elnökének nevezte ki. Ebben a fontos pozícióban maradt, amíg a Kuria másodelnöki székébe nem jutott s egyúttal főrendi tagságot nyert. *Perczel Béla* kuriai elnök halála után ő következett ebben a magas állásban. Két évvel ezelőtt vonult nyugalomba egész sor kitüntetéssel. Pályája során megkapta a Lipót-rend középkeresztjét, a titkos tanácsosságot, Kolozsvár és Budapest díszdoktorának választotta, a király jubileuma alkalmából a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta neki. Az országbírói méltóságot is viselte, amely a kuriai elnökséggel volt összekötöttségben.

A haláleset nagy részvétet keltett mindenfelé. A Kuria és a Nemzeti Kaszinó épületére kitűzték a gyásziobogót. A fővárosi tanács *Bárczy* polgármester ajánlatára elhatározta, hogy díszsírhelyet ajánl föl. *Dr. Günther Antal* igazságügyminiszter hosszabb részvétlevelet intézett *Náray-Szabó Géza* táblabíróhoz, az elhunyt fiához. Az igazságügyminisztérium koszorút tesz a ravatalra és testületileg képviselteti magát a temetésén. Gyásziobogót tűztek ki a minisztérium házára is.

A Kuria tanácsa ma délelőtt ülést tartott, a melyen Szabó Miklós halottjának mondotta ki. Eltemetéséről illő módon gondoskodik. A temetés szombat délután három órakor lesz a Kuria palotájának előcsarnokából, ahol díszes ravatalt állítanak föl. Az elhunyt fekete szalonruhában, aranyozott ékítményes ércokorsóban fog nyugodni. Holnap reggelig a Kigyó-tér 4. száma alatt marad ágyán s aztán a Kuria házába viszik, onnan pedig a Kerepesi temetőbe, ahol *Szilágyi Dezső* sírjának közelében fogják eltemetni a római katolikus vallás szertartásával.

Dohányzás a villamosban. Ma végleg eldöntötték, hogy ezentúl a villamos pótkocsiban szabad a dohányzás. Erre vonatkozólag *dr. Bródy Lajos* szerkesztő, székesfővárosi bizottsági tag tett a minap helyeselni való indítványt. Külföldön egyébként mindenütt lehet — a második kocsiiban legalább — dohányozni. A közlekedésügyi bizottság ma délután ülést tartott, a melyen *Antal Gyula* tanácsjegyző előadása alapján elhatározták, hogy a budapesti villamosvasuti „pótlólagos kocsik” *belsejében is* szabad dohányozni. A vasuti társaságokat felhívják, hogy ezt megfelelő felirással jelezzék a pótkocsikon.

A császár költeményeket szaval. II. Vilmosról, a német birodalom hatalmas imperátoráról mindenütt a világon tudják, hogy üres óráiban festő, szobrász, muzsikuskészítő és cipőfelsőrészkészítő. Most még egy új oldaláról mutatkozott be a császár, mint recitátor. Vilmos tegnap *Fürstenberg Egon* herceg társaságában *Highlife*-ban órákosszat nézte a tengert és közben *Lucretius* verseit szavalta. Délután pedig *Shelle* sírja előtt *Shelle*-költeményeket citált. *Shelle* bizonyosan többször egymásután megfordult asírjában,

Összeütközött két villamos

Szerencsétlenség Budafokon

Ma délután öt óra tájban véres baleset történt Budafokon. A budafoki helyiérdekű villamos vasut két kocsija ütközött össze oly hevesen, hogy a kocsik csaknem teljesen összetörttek, néhány utas pedig megsebesült. A baleset a budafoki forgalmi telep közelében történt. A kitérőben állott egy motorkocsi, mellékkocsival, amelyben harminc-harmincöt utas volt. Pár pillanattal azután, hogy a motorkocsi megindult, kiugrott az áramfedő esiga és a sebesen haladó jármű megfeneklett a síneken, kisiklott és féloldalt dült. A szabad pályán megakadt motorkocsi után teljes menetsebességgel jött egy villamos mozdony, amely szénrel megrakott teherkocsit vitt. A mozdony vezetője csak az utolsó pillanatban vette észre a veszedelmet. Elzárta az áramot, de ekkor már késő volt. A lejtős uton tovább rohant a két villamos kocsi és nagy erővel beleütközött a kisiklott motorba. A mellékkocsi eleje és a motor hátulsi oldala teljesen összetört. A padok is tönkrezuzódtak. Az utasok egymásnak estek a motoros személykocsiban. Nyolce sebesülés történt: két nő és hat férfi sérült meg. Súlyosabb sérülést csak *Herman Ferenc* budapesti temetési vállalkozó szenvedett. A fején érte több zúzódás. A katasztrófa színhelyén tömérdek ember gyűlt össze. Gyorsan elhívták *dr. Taub* budafoki orvost, aki a szerencsétlenül járt utasok sérüléseit bekötözte. A csendőrség is hamar megjelent és jegyzőkönyvet vett fel a balesetről. A forgalom megakadt a vonalon s a villamosok csak átszállással közlekedhetnek.

Szomorú szabadulás. *Richtmann* Vilmos, a Pestvidéki Takarékpénztár Szövetkezet volt igazgatója — amint tegnap előre jeleztük — megmenekült a börtön gyalázatától, de nagyon szomorú módon. Ma délelőttre bevitették a főkapitányságra és pontosan be is állított *dr. Sándor* László rendőrkapitányhoz, a vizsgálat vezetőjéhez. A szerencsétlen, iszonyúan megtört ex-igazgatót *dr. Dési Géza*, a gondnoka és családjának fiskálisa kísérte. *Dési* elmondta, hogy *Richtmann* engedelmességet az idézésnek, de oly súlyos állapotban van, hogy még kihallgatni sem lehet. A rendőrkapitány személyesen győződhetett meg róla, hogy *Dési* csöppet sem tuzoz. *Richtmann* egészen paralitikus, a kérdésekre értelmetlenül felelt s a jegyzőkönyvet meg se kezdheték, mert a vallomás elejétől kezdve illuzórius. *Dr. Sándor* hamar véget is vetett a kínos jelenetnek és utnak eresztette a nagybetegét. *Richtmann*ról különben ma kiderült, hogy maga is áldozat. Egészsége és vagyona egyaránt odaveszett abban a küzdelemben, amelyet a takarékpénztár ügyeinek rendezése végett s főképp azért folytatott, hogy — akár utolsó fillérje árán — a nevének tisztességét megtarthassa. A beteg direktort, mivel nem közveszedelmes, most a lakásán ápolják. Az intézet több más vezető-embere ellen folytatják a vizsgálatot.

Temesvár az országos drágaság ellen. A praktikus gondolkozásáról országszerte ismert temesvári városi tanács ma *dr. Telbisz* Károly polgármester elnöke alatt szaktanácskozmányon foglalkozott az általános drágaság égető kérdésével és elhatározta, hogy a kormányhoz intézendő emlékiratában a drágaság megszüntetése végett javaslatba hozza a szerb határzár feloldását, az örlési forgalom visszaállítását, az országos vásártartás jogának korlátozását, a tejtermelés emelésének előmozdítását, a falusi házalás eltiltását és még számos nagyon okos intézkedést az ipar helyzetének javítása érdekében. A memorandumot nagyobb küldöttség nyújtja át a minisztereknek.

A HIR

SZÖKÉS A KASZÁRNYÁBÓL

Egy hirhadt zsebtolvaj kalandja

A fővárosi rendőrség elfogta a minap Weitzner Dezső zsebtolvajt, aki száznál több lopást követett el s éveken át ki tudta játszani a detektívek éberségét. A vizsgálat során, amelyet ügyében indítottak, kiderítették a többi közt azt is, hogy Weitzner két esztendővel ezelőtt megszökött Lőcséről, a 85. számú gyalogezredtől. A markos és ravasz gonosztevőt gondos őrizettel átkísérték az üllői-uti Mária Terézia-kaszárnyába, a hadkiegészítő kerületi fogházba. Katonák a jómadarat ki akarták hallgatni s aztán ezredéhez liferálták volna Lőcsére, hogy az odavaló hadbírósa verje el a port rajta. A fogháznak persze még több lakója volt s ezek naponta sétára mennek. Vasárnap délelőtt is ott jártak szabályos libasorban a kaszárnya udvarán. Weitzner hirtelen azzal a kifogással élt, hogy félre kell mennie és kiállt a sorból. Az örök gyanakodtak, utána surrantak s rajtakapták, amikor egy kis ablakon át meg akart szökni. Visszavitték a börtönbe s attól fogva még jobban vigyáztak rá.

De az agyafurt zsebtolvaj túljárt az eszükön. A tegnapi sétán újabb kifogással félreállt a sorból és ügyesen ki tudott osonni a kaszárnyából. Weitzneren polgári ruha volt, fölötte pedig katonasapka és köpeny. Amikor kiért az utcára, eladta az uniformis kopott kellekeit s úgy eltűnt, mint a kámfor. A szökést nyomban észrevették s az öröket lecsukták. Értesítették aztán a tércserésnökséget, amely viszont a rendőrséggel közölte a szökés dolgot. Weitznert eddig nem sikerült megtalálni.

Pénzbőség van. Ezt Pranger József mondja, a kedves Pranger, aki az Osztrák-Magyar Bank főtitkára. A legnagyobb pénzbőség idején is azt az édes melódiát fújja a fülünkbe, hogy a pénzpiac a körülményekhez képest jól érzi magát, sőt pénzbőség is észlelhető. A közös bank szeretetreméltó főtanácsa ezek után kijelentette, hogy ez évre be fogja érni a jelenleg érvényben lévő kamatlábbal. Ha Pranger ur mondja, aki pedig előkelő pénztekintély, el kell hinnünk, hogy pompásan megy a dolgunk, a zsebtolvaj teli van pénzzel, sőt a bőrünk alatt is aranyak csengenek. S aki nincsetlenségéről, nyomorról panaszkodik, az közönséges szélhámos vagy legalább is álszemérmes milliomos. Tudniillik Pranger ur szerint.

A nemzetközi baromfi-kiállítás megnyitása. Ma délelőtt nyitotta meg a városi Iparcsarnokban rendezett nemzetközi baromfi-kiállítást Augustus főhercegné, a kiállítás védője. A főhercegnőt Darányi Ignác földmívelési miniszter és gróf Teleki Józsefné, a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének elnöke fogadták, nagyszámú előkelő urihölgyvel, szakemberrel és külföldi vendéggel. A fenséges asszony alaposan megnézte mindent, s miután kifejezte tetszését és megelégedését, eltávozott a kiállítástól.

Életunt orvostanhallgató. Lukács Ödön huszonegyéves orvostanhallgató tegnap éjjel az Andrassy-ut és Nagymező-utca sarkán megismerkedett Goldstein Bertával, aki egy éjszakai kávéházból lépett ki. Hazakísérte a leányt a Nagymező-utca 24. száma alá s reggel hét óráig nála aludt. Akkor revolverrel fölbőltötte magát, kétszer egymásután. A golyók torkába furódtak. A mentők bevitték a II. számú sebészeti klinikára, ahol súlyos állapotban kintlódik. Zsebében több levelet találtak. Az egyik így szól:

— Kedves Emil bácsi és Vilma néni! Én már nem élek. Gondoljanak szegény szüleimre és testvéreimre és vigasztalják őket. Hisz ez kötelességük önöknek.

A másik levélben ezt írja:

— Kedves Lajos bácsi! Önökhöz az a kéresem, hogy drága szüleimről és testvéreimről ne feledkezzenek meg, vigasztalják őket, akik szegények oly boldogtalanok.

Hogy a fiatal ember miért kereste a halált, azt még nem tudták megállapítani.

Vége a bérkocsi-panamáknak

Fizetni kell a számokért

A főváros közlekedési bizottsága ma nagyfontosságú ülést tartott, amelyen nyélbe ütötték a bérkocsi-panamák új szabályrendeletét. Schreiber Emil rendőrkapitány kijelentette, hogy a bérkocsi-rendszer adományozásának és átruházásának joga a rendőrségé, amely nem tanulmányozhatta még a közlekedési osztály új tervezetét. Jó volna hát levenni a napirendről. Az elnök kijelentette, hogy a jog kérdése már eldőlt, a főváros magának tartja fenn a jogot, nem tűri másnak a beleszólását s e felől nem lehet már vitázni. Wolfner József, Wilhelm Adolf és Kramer Károly hozzászólása után rögtön meg is kezdték a részletes tárgyalást. Vége lesz a bérkocsi-panamáknak, vagy legalább a rendszámokkal üzőt visszaélések nagyrészének, miután kimondták a következőket:

1. Összesen 1321 bérkocsi-szám lesz; 350 kétfogatu, 971 egyfogatu. Géperéjű bérkocsi egyelőre 50 lesz. Később a szükséghez képest át lehet változtatni bizonyos számú löerejű kocsit géperéjűre, automobilra.

2. Bérkocsi-ipart csakis az folytathat, aki szabályszerű iparendélyt kapott, aki magyar honos, büntetve sohasem volt és egyébként is megbízható ember. A rendszámokat a fővárosi hatóság adja ki s nagyobb összegű díjat fog érte szedni, minthogy jövedelmező existenciát ad vele.

3. Egy-egy bérkocsi-íparos legfőleg hat rendszámot kaphat. A kocsivizsgálatot a rendőrség tartja; ebben a kérdésben aztán a tanács fog dönteni.

Házasság. Eckstein Rezső fővárosi kereskedő eljegyezte Salzer Ilonkát, Salzer Jakab kereskedő leányát Makón.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ pártatlan HAS HAJTÓSZER

MŰVÉSZET
SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

Népszínház-Vigopera. A *Vöröshaju pénteki* előadása iránt, a melyben Blaha Lujza újra eljátszta híres szerepét, a melyik éveken át egyik legkiválóbb alakítása volt, nagy az érdeklődés a közönség körében. A hét hátralevő két esti előadása, a *szombati* és a *vasárnap*, ismét a rendkívüli sikerű Bátkirálynőnek jut, a melyet Kürty Klára briliáns alakítása és szövegbeli és zenei kiváltsága akkora diadalhoz juttatott, hogy az eddigi előadásokon az összes jegyek elkeltek.

Zacconi Az ördög címszerepében. A Vigszínház tavalyi szezonjának legnagyobb szenzációja, Molnár Ferenc darabja, *Az ördög* volt. Az egész magyar közönség ünnepelte akkor ezt a kivételes irodalmi és színházi eseményt. A magyar író darabjának hírével ma már tele van a külföldi színházi világa is és Európa fővárosai egymásután szerzik meg *Az ördög* előadási jogát. Molnár Ferenc darabja a bécsi Volkstheaterben már januárban színe kerül s az előadási jogot ma megszerzte Zacconi Ermete is, aki legutolsó budapesti vendégjátéka alatt végignézte a Vigszínházban *Az ördög* előadását és nagy kedvet kapott a Hegedüs szerepének eljátszására. Zacconi tegnap Budapestre jött és Molnár Ferencel megkötötte a szerződést, amelynek értelmében hat hét mulva a turini Teatro Reginoban lép fel először *Az ördög* címszerepében. A vigjátékot maga Zacconi fordítja olasz nyelvre, kiállításáról pedig, mely hű mása lesz a budapesti Vigszínház kiállításának, Sallarelli impresszárió gondoskodik.

Schrödter a Népszínházban. A *Denevér* mai előadásán, a második felvonásbeli hangverseny keretében egy gyönyörű hangú külföldi tenorista lépett fel, *Schrödter* Frigyes kamaranékes. A közönség, a mely az utolsó helyig megtöltötte a Népszínház-Vigopera nézőterét, alig tudott betelni a kitűnő művész szébbnél-szebb ének-számaival. Zúgó taps jutalmazta az élvezetes hangversenyt és az operett szereplőinek is kijutott a meleg tetszésnyilvánításokból.

TÁVIRAT * TELEFON

Férjgyilkosság vádja alatt
Szenzációs felmentés

Temesvár, november 28.

Az itteni esküdttörzsök ma foglalkozott Szarka Béláné bűnyüggel. Szarka Béláné azzal vádolta az ügyész, hogy férjét, ki vasuti főkalauz volt, arzénikkal megmérgezte. Az esküdttörzsök az özvegyet felmentette. Az ítélet városszerte nagy feltűnést keltett. Szarka Béláné, ki félév óta vizsgálati fogságban van, azonnal szabadlábra helyezték.

A Harden-Moltke-pör
a birodalmi gyűlésen
Moltke nem hagyja magát

Berlin, november 28.

A mai birodalmi gyűlésen Spahn centrupárti képviselő beszéde során szóváltotta a Moltke-Harden ügyet is, amelyről azt mondta, hogy *a régi pogány Róma erkölcsi emlékeztet*. Moltke gróf, aki jelen volt a birodalmi gyűlésen, erre szólásra jelentkezett és hevesen visszautasította azt a motót, ahogy Spahn a Moltke-Harden pörrel s a német hadsereg viszonyairól beszélt. „Főleg az ellen kell állást foglalnom, — mondta Moltke gróf — hogy egyes lovas-ezredek eiposványodásáról és arról az aggodalomról beszélnek itt, amely a szülőket elfogja, amikor gyermekeiket a lovasezredekhez viszik. Be nem bizonyított állításokról van szó, a melyeket bizonyítékok nélkül a Házban nem volna szabad ismételni. (Helyeslés. Brávó! Brávó! — kiáltások.) A német nép és hadsereg teljesen egészséges és épp úgy, ahogy a császári pár erkölcsi komolyságában nem kételkedik senki, amely példája az országnak, — épp úgy nem Szodoma a német hadsereg és nem uralkodnak benne a haldokló római császárságra emlékeztető állapotok. Éppen a császár pusztít ki mindent, ami háza, serege és országa tisztaságához nem tartozik. (Brávó! Brávó!)” Moltke ezután azt bizonyította, hogy ő semmit sem titkolt soha a császár előtt, de neki pozitív esetekről nem volt tudomása, amikor aztán a *Zukunft* cikkei megjelentek, ezekről ugyanis tudomást nyert a császár. *Őt se bünnel, se bűnpalástolással nem vádolhatja senki.* Moltke gróf beszéde nagy hatást tett.

Államügyész a párbaj ellen
Drákói ítélet

Berlin, november 28.

Alleban (a Saale mellett) az esküdtszék ma két évi várfogságra ítélte Braun huszéves tanulóit, aki egy társát pisztolypárbajban megölte. Az államügyész a tárgyaláson figyelemreméltó vádbeszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy jövőre párbajvétség esetén vizsgálati fogságra fog indítványt tenni a törvénytörésért és jó lesz, ha a párbajozás miatt elítéltek nem számítanak kegyelemre. A diáksághoz általában azt a komoly intést és tanácsot intézte, hogy ha becsületükben sértve érzik magukat, forduljanak komoly és tapasztalt férfiakhoz, akik semmiesetre sem engedik, hogy minden csekélység miatt vér folyjon.

Rémuralom Montenegróban
Vasravertek két minisztert

Cattaro, november 28.

Cettinjéből riasztó hírek érkeznek. A montenegrói kormány rémuralmat gyakorol. Mindenkit letartóztatnak, aki a legkevésbé is gyanús. A legkiválóbb polgárok tömegesen menekülnek külföldre. Tegnapelőtt nagy feltűnést keltett, amikor Cettinje főtörén, a nemzet hat vezérének, köztük két volt miniszterelnököt bilincsekben vittek a fogházba. Lábakon lánc csörgött és a láncokon nehéz vasgolyót húztak maguk után. Azt híresztelik *Vukotics* Vojvodát, a fejedelmé unokabátyját is le akarta tartóztatni a kormány, de a fejedelemasszony nem engedte. *Milena* fejedelemasszony az izgalmtól ágyban fekvő beteg.

Kispest után Csongrád

A csongrádi rablógyilkosság

Vallatnak a csendőrök

Tárgyalás a szegedi törvényszéken

Botozás, kurtavas, pofonok

Fölakasztottak egy cigányt

A csongrádi keresztény gőzmalomban július tizenegyedikén tizennégy csongrádi és esztergomi cigány véres rablógyilkosságot követett el. Éjjel tizennégy órakor a csongrádi gőzmalom éjjeli őreit, Szántai Kiss Sándort és és tompa tárgyakkal, a fejére mért ütésekkel az őrhelyén megölték és a gőzmalom iroda pénzszekrényéből 2692 koronát loptak el. A páncélos föltörése után a megölt éjjeli őrt holttestét a malom közelében lábon álló árpavetésbe vonszolták, forgópisztolyát elvették és a kutyáját — nyilván előbb, mint az őrt — agyonverték. Az irodai betörés úgy történt, hogy az iroda vas és faajtáját fölfeszítették, a hat méter-mázsasúlyú Wertheim-szekrényt föltörték, a másik, négy méter méretű páncélos-szekrényt pedig kéziszekéren kitaláltak a félegyházi utra. Ott aztán ezt a szekrényt is szétverték és a benne talált pénzt elrabolták. A nyomozás kiderítette, hogy a gyilkosok tisztában voltak a körülményekkel, a helyet jó előre kikérelték és a sötét tervet az eb leütésére, az őrt legyilkolására és az irodai pénztár kirablására alapították. A csongrádi csendőrség vezetője, Hambach őrmester, a gyilkosság gyanúja miatt tizennyolc cigányt fogott el, akik közül négyet a vizsgálat során szabadon bocsájtottak.

Haramiák az esküdtek előtt

Tizennégy rablógyilkos cigány

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Szeged, november 28.

A csongrádi rablógyilkosság tizennégy tettesét ma állították a szegedi esküdtszék elé. A szenzációs bűnpör tárgyalására zsufozásig megtelt a szegedi törvényszék óriási esküdtszék terme: tizennégy vádlott és negyvenhat tanu szorongott az esküdtek előtt, mikor Hevesy Kálmán elnök a tárgyalást megnyitotta. A két főcíkos közül Polyák Henriket dr. Balassa Ármin, Igrí Jánost dr. Huszár János védte. A tárgyaláson megjelent Hegyi Antal, a hírhedt csongrádi plébános is, aki, mióta visszajött Amerikából, a csongrádi keresztény gőzmalom igazgatója.

Vallatnak a csendőrök

A kihallgatásokat az öreg Igrí Jánossal kezdték.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdezte az elnök.

— Nem.

— Résztvett a büntetben?

— Nem tudok róla; nem is voltam ott!

— Miért vallotta be mégis a csendőrök előtt?

— Muszáj volt, kezét esőkolom. Farkasguzsba kötötték, ráncigálták, kínozták. A kezemet hátrakötötték, aztán lefektettek, a csendőr ur a mellemre térdelt és úgy pofozott, ha nem vallottam. Csavarták a nyakamat... Még a Tiszának is neki kellett volna mennem, ha parancsolják!

— Megvizsgálta az orvos ús?

— Igenis.

Ezután bemutatta az elnök Söröss Mihály dr. csongrádi tisztiorvos hivatalos bizonyítványát, amelyből kiderül, hogy Igrí Jánosnak, Igrí Jakabnak és Polyák Henriknek a kezén, hátán és lábán voltak véres, súlyos természetű sérülései. A kihallgatás során Igrí elmondta még, hogy levették a csizmáját, a kapuciját és a talpát bottal lékre, feketére verték, mert nem akarta beösmerni, hogy része volt a gyilkosságban.

Inkvizíció az istállóban

Következett Igrí Jakabnak, a János fiának a kihallgatása. Szintén tagadta, hogy ott volt a keresztény gőzmalomban és remegő hangon mon-

dotta el, hogy belőle is kinzással csikarták ki a vallomását.

— Bűnösnek érzi-e magát?

— Nem. Ártatlan vagyok!

— A csendőrök előtt miért vallott másként?

— Mert fölakasztottak! (Mozgás.)

— Mit mond? — kérdezte ijedten az elnök.

— Igen, tekintetes ur, fölakasztottak. Tizennégy órától délután egy óráig tartottak fölakasztva. A lábaimnál voltak összevasalva a kezeim és így kötötték a gerendához. Összetörték guzsba és két óra hosszat kínoztak. Mikor eleresztettek, se szólni, se állni nem tudtam. Akkor locsolni kezdtek, vizet öntöttek a számba és lefektettek egy rakás szalmára. Ott feküdtem délután háromig.

— Hol történt ez?

— A község háza istállójában.

— Melyik csendőr volt ott?

— A csongrádi őrpáncsnok és Kovács csendőr, meg a tüzoltó. Az őrpáncsnok mondta, hogy mit hogyan csináljanak. Mikor a kinzás nem volt elég, másnap megint levezettek az istállóba, ránterítették egy lópokrócot és azt mondták: úgy cselekszenek velem, mint a lóval és agyonütnek, ha nem vallok.

— Hol látszottak meg a sérülések?

— A lábamról, kezeimről leszedték a bőrt, a testem egy kékség volt, tele voltam daganatokkal.

Fölakasztották...

Igrí Sándort vezették ezután a törvényszék elé. Hatalmas szál cigány, de megtörte a fogság és a csendőrség kivallatása.

— Azt mondja, hogy nem bűnös. Hát akkor miért ismert be mindent? — kérdezte Hevesy Kálmán elnök.

— A veréstől félttem, elnök ur.

— Magát is megverték?

— Meg, de nem úgy, mint a többi. Nekem a talpamat verték addig, a míg nem véreztem. Jajveszéltem a fájdalomtól, mire a számat befogták, mert így is összecsendült a nép odakint. Mielőtt kieresztettek, hideg vízben kellett tartani a lábamat mindaddig, a míg a vérzés meg nem szűnt.

Ifjabb Demeter György ezeket vallotta:

— Azért ismertem be mindent, mert a csendőrök felakasztották és vizet csurgattak a számba.

— Seb van-e magán?

— A talpamon látszott a véres hely a sok ütéstől, de előbb hideg vízbe kellett mártanom, hogy elmúljon. Verés közben elvettek tőlem mindent. Negyvenegy forint volt nálam, azt is elvették. Azt mondták, hogy lopott pénz, pedig az én pénzem volt.

Kerébe törték a sántát

Ezután a Demeter-család legidősebb tagja: Demeter Gyurka bicegett az emelvény elé. Botozás, sánta ember, alig vonszolta magát.

— Magát is verték a csendőrök? — tudakolta az elnök.

— Vertek. Azért ismertem be mindent. Velem is csak úgy bántak, mint a többiekkel. Fölakasztottak, fojlogattak, a számat rongyokkal tömtek be. A mikor látták, hogy ezután is tagadok, kerébe törték. Bizonyos, hogy agyonütöttek volna, ha nem vállalom a bünt. A talpamat pálcával ütötték úgy, hogy sebes lett. Mialatt vertek, egy padhoz kötötték ki. Ott kellett tartanom a lábamat a hideg vízben.

Kinzás a járásbírószéken

A sánta Demeter Gyurkát elbocsátotta az elnök. De neki még volt mondanivalója és engedelmet kért.

— Még volna egy szavam, nagyságos ur, — sopánkodott. Azt akarom még elmondani, hogy a járásbírószéken is verték és az ágy alá nyomták a fejünket. Ez is csak azért volt, hogy beismerjük azt, amit nem cselekedtünk.

Demeter Lajos elmondta, hogy öt mindaddig ütötték-verték, míg be nem ismerte, hogy lopott pénzen vette a lovakat. Demeter Tódort úgy kínozták, hogy orrán-száján jött a vér. Ugy csavarták a karomat, — mondta, — mint a szélmalmot. Táncoztak a hasamon. Rámtérdelek, hogy majd kifordult a belem. Mégse vallottam, erre öt éves kis leányomat a szemem előtt kínozták úgy, hogy a vére folyt, odaverdesték a falhoz. Bánfi Julcsa a tanum rá.

Ezzel a vádlottak kihallgatása véget ért.

Vádolnak az orvosok

A vádlottak kihallgatása után bemutatták dr. Boér Antal és dr. Söröss Mihály csongrádi orvosok láttelejét, a mely szörnyű vád a csendőrök ellen. A láttelezből kitűnik, hogy a cigányok mindegyikének kezén, lábán, mellén súlyos sebeket konstaláltak az orvosok. Az egyik cigány: Polyák Henrik, a vizsgálati fogságban is mutatta sebeit dr. Balassa Ármin védőnek, aki őt felkereste a fogházban. Maga a törvényszék megállapította ma, hogy a vádlottaknak a törvényszék előtt tett vallomása ellenkezik a csendőrségnél és részben a vizsgálóbírószékénél jegyzőkönyvbe vett vallomásokkal. A vallomások ezenfelül egymásnak ellentmondanak, a miből nyilvánvaló, hogy kivallatás történt. Holnap a tanúk kihallgatására kerül a sor. A tárgyalás eltart négy-öt napig és ítélethozatalra valószínűleg csak a jövő hét elején kerül a sor.

HUSZÉVES ÉLETUNT

Egy színész öngyilkos kísérlete

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Kolozsvár, november 28.

A kolozsvári Nemzeti Színház egyik fiatal, tehetséges tagja: Rajnai Gábor tegnap éjjel öngyilkos kísérletet követett el. A mindössze huszesztendő éves színész, aki másfél év előtt került a színiakadémiából a kolozsvári színpadra, nagyobb társasággal volt szerdán este a New-York kávéházban. Barátainak föltűnt Rajnai nyugtalan-sága s megkérdezték, mi a baja. A színész azt felelte, hogy életunt, amit azonban nem vettek komolyan és tovább diskuráltak, nevetgéltek. Rajnai nemsokára otthagya a társaságot és hazament. Színészársai közül többen utánamentek, mert Rajnai a távozása előtt öngyilkosságot emlegetett. Kozma Hugó, a színtársulat tagja épp akkor ért oda a házhoz, ahol Rajnai lakik, mikor két revolverlövés durrant el. Döngögni kezdte az ajtót, mire fölébredt Rajnai lakótársa, Király Ernő színész. Az egymásba nyíló két szoba egyikéből most újabb két lövés dördült el. Király és Kozma besiettek a szobába, amelynek padozatán véző homlokkal, eszméletlenül feküdt Rajnai. Mentőket hívtak, akik a sebészeti klinikára szállították. Rajnai csakhamar magához tért és elmondotta, hogy a négy lövés közül csak egy talált. A golyó a homlokán furódott be és a bőr alatt fölhatolva, a hajzatnál jött ki. Az orvosok véleménye szerint az öngyilkosjelölt négy-öt nap mulva fölgyógyul. A HIR munkatársa fölkereste Rajnait, aki ezt mondta:

— Hogy miért akartam megválni az élettől, erre csak egy szóval felelhetek: életuntaságból. Más okom nincsen, de ígérem, hogy többé nem követek el öngyilkos kísérletet.

Rajnai Gábort családi néven Ivanovicsnak hívják, jómódu lippai családból származik. Kolozsvárott, ahol drámai és vígjátéki szerelemsszerepekben játszik, nagyon szereti a közönség. Vígvasárnapról Rajnait a Víg-színházhoz köti új szerződése.

Két vegyész vélemény!

I. Bizonyítvány.

Ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla budapesti gyógyszerész ur által forgalomba hozott DIANA sóborszeszt megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az az egészségre ártalmas alkotórészeket nem tartalmaz.

A vegyi összetétel szerint, vízzel hígítva qelsőség és változatlan alakban külsőleg a legjobb hatású gyógyszereszesnek jelentem ki Budapest, 1907. március hó 12.

Dr. Telbisz János

kir. kereskedelmi törv. hites vegyész

II. Bizonyítvány.

Alólirott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla gyógyszerész ur, budapesti lakostól eredeti palackban bemutatott DIANA-sóborszeszt megvizsgálva, azt kellemes illatu, ártalmatlan, éterikus testekkel kevert, borszeszes sóoldatnak találtam, amely kisebb mennyiségben (cseppekben) avagy vízzel hígítva belső, továbbá változatlan alakban külső használatkor ártalmas vagy mérges anyagokat nem tartalmaz, miért is ugy belsőleg, mint külsőleg alkalmazható sóborszesznek minősítendő és így mint házi szer, annak forgalombahozatala kifogás alá nem esik.

Budapest, 1907. III/5.

Nyilvános vegyikísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.

kir. keresk. és váltótörvényszéki hites vegyész

Esténként

miért használják oly előszeretettel a

Diana sóborszeszt

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőtelve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszírozza magát

a Diana sóborszeszszel,

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszírozása által a széklet teljesen rendbe jön.
Mert bágyadság a homlok bedörzsölése által végképen elmúlik.
Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

Diana sóborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszírozás alatt szünteti meg.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. szám.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétellel.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA sóborszesz	Egy nagy üveg Diana-sóborszesz	Egy legn. üveg Diana-sóborszesz
40	1.-	2.-
fillér.	korona.	korona.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feltűnően a két szó **DIANA-SÓBORSZESZ.**

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Változatlan áron csak mérsékelt forgalom volt, a tegnap délután elkelt 12.00 mmázsával együtt csak 23.000 mm. buza került forgalomba. Rozs tartott. Zab, tengeri változatlan. Árpa tartott.

Köttettek:
Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 78 k. 26.00 K, 100 mm. 78 k. 25.90 K, 100 mm. 77.5 k. 25.80 K, 300 mm. 77 k. 25.70 K, 100 mm. 77 k. 25.65 K, 100 mm. 77 k. 25.60 K, 100 mm. 76.5 k. 25.60 K, 100 mm. 76.5 k. 25.55 K, 100 mm. 76 k. 25.60 K, 250 mm. 76 k. 25.40 K, 100 mm. 75 k. 24.80 K.
Pestvidéki: 300 mm. 77.5 k. 25.50 K, 100 mm. 76.5 k. 25.40 K, 470 mm. 76.5 k. 25.00 K, 400 mm. 76.5 k. 25.50 K, 300 mm. 76 k. 25.20 K, 300 mm. 76 k. 25.20 K.
Mind három hónapra.
Rozs: 3000 mm. 24.00 K, 100 mm. 23.40 K, 100 mm. 23.10 K, 500 mm. 23.40 K, 200 mm. 23.30 K, 150 mm. 23.10 K, 100 mm. 23.05 K.
Uj-tengeri: 500 mm. 13.70 K.
Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	76	24.75	79	25.45
"	76	24.95	80	25.55
"	77	25.10	81	25.65
"	78	25.30	82	25.85
Fejérmegyei (uj)	75	24.65	79	25.20
"	76	24.85	80	25.40
"	77	25.05	81	25.60
"	78	25.25	82	25.80
Pestvidéki (uj)	75	24.50	79	25.25
"	76	24.70	80	25.45
"	77	24.90	81	25.65
"	78	25.10	82	25.85
Bácskai uj	75	24.70	79	25.25
"	76	24.90	80	25.45
"	77	25.10	81	25.65
"	78	25.30	82	25.85
Kozs	elsőrendű uj	23.40	23.70	
	középmínőségű uj	23.20	23.55	
Árpa	takarmány, elsőrendű	15.90	16.10	
	takarmány, másodrendű	15.70	15.90	
Zab	elsőrendű	16.85	17.15	
	középmínőségű	16.35	16.65	
Tengeri magyar		14.90	15.10	
Ropos	káposztarepce	34.50	36.00	

II. Határidő-üzlet.

Iránzata eleinte hanyatló, zárlat felé véleményvásárlásokra szilárd.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	22.30—22.66—22.58
Áprilisi buza (1908)	25.86—26.06—25.98
Októberi rozs	20.38—20.64—20.50
Áprilisi rozs (1908)	24.32—24.42—24.36
Áprilisi zab (1908)	17.24—17.32—17.28
Májusi tengeri (1908)	14.96—15.12—15.10

Déli 1 óraker zárulnak.

Októberi buza	22.58—22.60
Áprilisi buza (1908)	25.98—26.00
Októberi rozs	20.50—20.52
Áprilisi rozs (1908)	24.36—24.38
Áprilisi zab (1908)	17.28—17.30
Májusi tengeri (1908)	15.10—15.12

Gabonaforgalom

1907. november 26-tól november 27-ig

	Érkezett	Elszállított
Buza	11497	—
Rozs	4216	9251
Árpa	5847	994
Zab	518	3004
Tengeri	963	—
Liszt	—	14478
Korpa	—	2841

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 óraker a következők voltak a záró árfolyamok:

Áprilisi buza (1908)	26.04
Októberi buza (1908)	22.60
Áprilisi rozs (1908)	24.42
Októberi rozs (1908)	20.56
Áprilisi zab (1908)	17.28
Májusi tengeri (1908)	15.10

A budapesti értéktözsde

Jobb külföldi jelentések után indulva, igen szilárd volt a mai előtözsde. A forgalom mindvégig élénk volt, különösen a két hitel, valamint az államvasuti részvényeket keresték élénken, részint bécsi, részint helyi véleményvásárlásokra.

Előtözsde:

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 631.25—634.00. Magyar hitelbank 743.50—746.25. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 467.50—469.00. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 422.00—424.00. Kereskedelmi rvt. 580.00—580.50. Kereskedelmi bank 3235.00—3240.00.

Déli tözsde:

A déli tözsde gyengébb berlini jelentésekre ellanyhult. Az árfolyamok a vezető értékektől 1.50—2.00 koronát estek. A készáruk piaca csendes, járadék tartott.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 631.25—634.00. Magyar hitelrészvény 743.50—746.25.

Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 467.50—469.00. Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 422.00—424.00. Rimamurányi vasművek 514.00—516.00. Magyar koronajáradék 92.75—92.80. Orosz járadék 87.25. Hazai bank 280.25—281.50. Adria-részvény 395.00. Magyar vasuti forgalom 361.00. Drasche 448.00. Kereskedelmi bank 3238.00—3240.00. Kereskedelmi részvény 580.00—580.50.

Utötözsde:

Iránzata gyenge.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 631.25—630.75. Magyar hitelrészvény 743.75. Osztrák-magyar államvasut 667.00—667.50.

Zárlat délután 4 óraker

Osztrák hitelrészvény 630.75. Magyar hitelrészvény 743.75. Osztrák-magyar államvasut 667.25. Rimamurányi részvények 511.50.

Bécsi értéktözsde

Külföldre igen szilárd. Helyi fedezetekre, budapesti vásárlásokra tetemesen javult.

Bécs, november 28. 4 2/3 papírjáradék 96.20 4% osztr. aranyjár. 114.—. 1860. sorsjegy 147.75. Osztr. hitelsorsjegy 440.—. Angol osztr. bankrészv. 287.—. Bécsi Bankverein 515.25. Osztr.-magy. bank 17.75. Déli vasut 145.50. Dunagözh. társ. 970.—. Dohány részv. 399.75. Cs. k. arany (vert) 11.36. Német bankváltók 117.71. 4 2/3 ezüst jár. 96.50.—810 Osztr. koronajáradék 96.25. 1864. sorsjegy 252.— Osztr. hitelint. részv. 630.50. Union-Bank 528.—. Osztr. Länderbank 407.50. Osztr. m. áll. vasut 667.25. Elbe-völgyi vasut 428.—. Alpisi részv. 589.40. 20 frankos 19.20. Londoni váltóár 241.90. Lipótkohó 404.—. Török-sorsjegyek 182.25

Bécs, november 28. 4% arany-járadék 110.30. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 139.75. Magy. hitel. részv. 743.52 M. lesz. és váltó részv. 466.—. Rimamurányi 514.—. M. cukoripar —.—. Adria hajózási r.-t. —.—. Magyar koronajáradék 92.70. 4% magy. földteherm. kötv. —.—. M. nyer.-k. sorsjegy 185.50. Kassa-Oderb. v. részv. —.—. M. keresk. bank 32.80. M. Jelzálogbank 422.—.

Megjelent és mindenütt kapható a

Bolti ára 1 kor. 20 fill.

Mindenki, aki a FIDIBUSZ-ra legalább félévre előfizet, ingyen kapja a FIDIBUSZ diszes naptárát

A FIDIBUSZ előfizetési árai:

Egész évre	6 korona.
Félévre	3 korona.
Negyedévre	1 kor. 50 fill.

Egyes szám ára 5 krajcár.

A FIDIBUSZ kiadóhivatala.

Felesége keres

a háztartás vezetése mellett könnyű kézimunkával 20 kor-ig hetenként. Férfiaknak is alkalmas. Osekély beszerzési költségek. !! Kérjen prospektust !!

SCHÖNDORFER F.
Vállalat házipar fejlesztésére.
Wien, VII., Nelkenngasse 142.

SZINHÁZAK

Péntek, 1907. november 29-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.
Romeo és Julia.
Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.
Miss Hobbs
Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.
Tiszti fruska
Vigjáték 1 felvonásban.
Utána:
Coulisset ur
Vigjáték 3 felvonásban
Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.
Kerülő ut
Színmű 3 felvonásban.
Kezdete 1/8 órakor.

KIRÁLY SZINHÁZ.
Varázskeringő.
Operett 3 felvonásban
Kezdete 7 1/2 órakor.

URANIA SZINHÁZ.
A babona.
Kezdete 7 1/2 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
(Vig-Opera).

A vöröshaju.
Népszínmű 3 felvonásban.
Kezdete 8 órakor.

Modern Színház - Cabaret
Andrássy-ut 69.
Telefon 93-16.

Baccarat. Guthi Soma darabja
Minden megdrágult. Molnár
Perenc jelenete. Nézőtér a
színpadon. Színpadi tréfa.
Disznótör a Lipótvárosban.
Pesti életkép. Irta Molnár Perenc.
Huszonegy mulatságos ka-
baretszám. Fellépnek:
Pálmay Ilka, Medgyaszay
Vilma, Tornai Fancsi, Poór
Lili, Vörös Il, Kókény Ilona
Urali Mella, Gregus Margit,
Nyáray Károly, Kabók,
Sólyom, Szentirmai, Bár-
sony.
Kezdete 9 órakor.

KELETI-SZINHÁZ.
VII., Baross-tér 15.
Telefon 88-00.

A főváros legelegánsságban beren-
dezett mozgósínháza.
Az ördög-vadászat. Hawaii
szigete. Az igazi matróz. A
vidám házmeister. Az álmok
birodalma. Kiálthatatlan ka-
masz. A bolygó ujság. A far-
mer tragédiája. Egy bolygó
perc. Frakkos bandita és
még két, az utolsó órák-
ban érkezett attrakció.
Kezdete 8 órakor.

Akiba mondta.

Akiba mondta, a ki böles volt:
Nincs uj a nap alatt!
Mi ujnak látszik, nem egyéb, mint
Ismétlés, másolat.

A vén Kronosz mindent unottan
Fitymál, lemosolyog;
Schon da gewesen! — mondja rája
Ha jön egy „uj dolog“.

Am egyszer — sok közt — Kecskemétről
Kapott egy küldeményt.
Vizsgálja meg s mondjon felőle
Hü, döntő véleményt.

Fehér keresztet karcsu flaskó
És benne csodaszesz,
Szolgálja, megkóstolja s aztán
Csak ámul, oda lesz!

S lelkendezve felkiált — ki hullván
Szájából a pipa: —
Na végre egy nie da gewesen
Leföztek! Akiba!

Mert lám ez az alföldi borszesz
Rád fényes cáfolat,
Azt hirdeti, hogy ime mégis
Van uj a nap alatt!

Nagy karácsonyi vásár

UNGÁR

női divatáruházának
Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 2.

SOUTERAIN HELYSÉGÉBEN: (Bejárt Város-
ház-u. sarak.)

Plüsskabát,	asztrachan-plüssből	24 K
Téli kabát	posztóból	16 "
" paleto	100 cm. hosszú	24 "
Szőrmekabát	francia caninból	40 "
Színházi paleto	. . . . .	36 "
Kosztüm	angol cheviottból	24 "
Aj	. . . . .	6-10 "
Bluz	szövetből	8 "
Selyem bluz	. . . . .	12-16 "
Csipkebluz	. . . . .	24 K és fejj.
Gyermekkabát	. . . . .	10 "
Collier	. . . . .	3 K-tól fejj.
Pongyola	velezzflanelből	10 "
Szövet- és selyemmaradékok	rendkívül olcsó árakon.	

Rendkívül olcsó szabott árak!

Kérje a karácsonyi árjegyzéket.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Rósvay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
NEA! Az előadás kezdete fél 9 órakor. NEA!
Egynegyed 10 órakor! Egynegyed 10 órakor!

„Leánynézőben“
Bohózat. Irta: SATYR. Rendező: ROTT SÁNDOR.
Végül 11 órakor! Végül 11 órakor!

„Ländliche Unschuld“
Burlisk bohózat. Irta: SATYR. Rendező: WERNER MAND.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil, Türk
Beria és Zöldi Márton új szóló számaikkal.
Nappali pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.
Az 1-es emeleti Casino de Paris-ban minden este fél
12-től angol és francia különlegességek feltéte.

Páratlan
a maga nemében
és aki egyszer megkóstolta

Az Első Alföldi Cognacgyár
Kecskeméten
hírneves alább megnevezett különlegességeit

az állandóan híve marad a

Barack-Cognac
Radial-Elixir
Barack-Crème
48-as likőr
Mogador
Malakoff
Menyecske-likőr
Barackpálinka

TÖBB SZÁZALÉK SZÁMOS SZABASZÁBÓK SZÁMOS DALOM KÉNYES KÉNYES KÉNYES

KOCH JENŐ
MEIDINGER KÁLYHA
—GYÁR—
BUDAPEST
SZONDY-UTCA 55

EREDETI MEIDINGER KÁLYHÁK ELISMERT-LEJÓBB GYÁRTMÁNY OROSZLÁN KÉNYES TOLDÓK

Budapesti **CABARET** Teréz-körút 28. sz.
(Bonbonniéra) Telefon 52-88

Minden este 9-től 12-ig nagy előadás.
Szerdától, november 27-től teljesen új műsor!
Uj darabok: László Fülöp műtermében. — A pesti kávéház. —
Zrínyi kiróhanása. — Egy valópír története.
Uj színpadi tréfák: A szászrendőrséjérendőmondó. — A női
kalap túltengése. — A vajda a Wagner-zenéről.
MUSZONÓT UJ CABARET SZÁM.
Fellépnek:
LÁSZLÓ RÓZSI, NAGY ENDRE, FERENCZI KÁROLY,
Képf Jolán, Balogh Böske, Bibor Olga, M. Csabányi,
Euszar, Sajó, Mahr Gabányi, Kóváry stb.
Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut.
Zipsor-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál

VESZÉK

uraságoktól levett férfi ruhákat a legmaga-
sabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre,
ugy helyben, mint vidéken, személyesen jövök.

Braun Elemér,
BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

Imum és **likőr**
előállításához küld utasítást
INGYEN

WATTERICH A. Budapest VII.,
Dohány-u. 5.

Kecskeméti **+** keserű italoknak.
Az Alföldi fehér keresztet

+

sósborszesz
egyedül gyártója

Első Alföldi Cognacgyár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KECSKEMÉTEN.
Ő csász. és kir. fensége József főherceg és Fülöp
Szász Coburg Gothai herceg kamarai szállítója.

Rum és likőrök
készítése házilag!!
100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy
az riább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek
segítségével 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy
2/3-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Hasz-
nálati utasítás minden üveghez. — Allasch, Anisette,
Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao,
Cserezmylikőr, Diólikőr, Podormenta, Kakaó,
Kávé (Crème de Mocha), Köményes, Meggylikőr,
Marasquinó, Rosztomsin, Vanília, Waldmeister,
Ószi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-
kivonat és Cognackivonat

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag
bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla
arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jellege alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ezekkel semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük cíli nem visz, a Kiadóhivatal megsemmisíti.

Olcson levelezhet mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapját megveszi. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Házasadhat mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után hirdet. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Állást kaphat mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után hirdet. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állást hirdethet a legsikeresebben **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Oktatást nyerhet mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után hirdet. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Butor legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Adás-vétel legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Lakás legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Pénzkölcsön legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Gyümölcs legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Üzlet legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Ingatlan legelősebb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Értékes 10 szög. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsében.

Levelezés **Postahivatalban** délután fél háromkor a lapra figyelmeztetett bájós hölgytől 7 órai találati kör tüzérszékben. "Tüzér" jellegű levelet kiadóra várom. 426

Házasság **Keresztény** házasságokat utándíjazás mellett közvetítik. Papp, Tökölly-ut 18. Válaszbélyeg. 10780

Betöltendő állások **Kertész** uradalom részére kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Nős, izr. gazdatisztek kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Bognár uradalom részére kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Gépezőkövacs uradalom részére kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Erdész uradalom részére kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Gépező gazdaság részére kerestetik. Krakauer, Nagymező-utca 25.

Mindenes leány jó bizonyítvánnyal, aki írni is tud, azonnal felvételt kíván. Cim: Ceistor Damjanich-utca 44 földszint 2.

Gőzfűrés személyzet, összes ily állások állandóan olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Irodatisztek kerestettek. Föltöltek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Háziszolga ügyes csomagoló, kényes áruhoz, 24 korona hetfizetésre azonnal felvételt. Cim: megadható. Bloekner hirdető-irodájában, Sütő-utca 6. 3116

Fogyasztási szövetkezeti összes állás olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Lakatos- tanonc fizetéssel felvételt. Reichert Testvérek Dohány-u. 12 13871

Oktatás **Hegedűoktatás** tehetséges növendékeknek, heti három fél óra, havi tíz koronáért. Cim a Kiadóhivatalban. 425

Házitanítónak esetleg növendék ajánlkozom. Levelet "Pedagógus" címre a kiadóba kérek. 11460

Polgári iskolai, reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi egyéves önkéntességre képesítő vizsgára, mindenféle pótló és javítóvizsgára a legközelebbi idő alatt legjobb sikerrel előkészít "Tanár" Budapest, Thököly-ut 8. szám, I. em. 3. 354

Polgári iskolai, középszintű vizsgálatokra utólagos díjazás mellett a leggyorsabban előkészít középiskolai tanár. Dohány-utca 58. III. 25. 353

Stenografia! Díjtalan gépirás-oktatás az összes írógéprendszeren. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Minden hónapban új gyorsírási és gépirási tantályamok nyílnak az okleveles gyorsíró-tanároktól vezetett Stenográfia Országos Gábelberger magyar, német gyorsíró- és gépiróiskolában. Levelező- és vitairásu tantályamok, kereskedelmi szaktantályamok. Az intézett végzett növendékei egész éven át díjtalan gyakorló órákban részesülnek. Sokszorosított tantályamok. Copying office. Kérjen tájékoztatót. Tanítás reggel 7 óratól este 9-ig. Az intézet helyiségei Váci-körút 33. sz. alatt vannak. Azelőtt Kazinczy-utca 8.

Magánvizsgára előkészítettnek polgári iskolai, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók, továbbá felnőttek, kik tanulmányukat felbeszakították, szaktanárok felügyelete alatt. Díjazás csak siker esetén. Dohány-utca 51. II. 2.

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendes tanárok által oktatott szaktantályamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tantályamai. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tantályamok. Tájékoztatót küld a Gábelberger Szakiskola, ezélt Gyár-utca 4. (most kizárólag Liszt Ferenc-tér 10.) Cimre vizgázzunk! A szakiskola írógépegektől s más utánzóit nevé tantályamoktól függetlenül. Telefon 64-68. Nyitva szept. 1-től Julius 1-ig.

Butor **Háló és ebédlő** garnitúrák, esztlárok, rész-ágyak, szőnyegdívenyek, troidai berendezések, pénzeszek-ények, olesón eladók. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerlőczy-utca 2. Bolt-11 szám.

30% megtakarítás régi butorszalon-ban Bpest, Ferenciek-tere 3. sz. fételelet. Vétel és eladás: polgári, urasági lakberendezések, urisobák, palisander- és mahagoni butorok, keleti szőnyegek, esztlárok stb. Telefon 82-18.

Ujrendezés BUTORHITEL. Butorok csak a legjobb kivételben kaphatók készpénzért v. banknál törleszthető részletek.

BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a butort maradékosan, miáltal a butort mindenkinek készpénz-árban számíthatjuk.

A bankkölcsönt sem részlegzés sem egyéb költség nem terheli.

Butorok háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá urisobák, irodaberendezések, rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, bégarnitúrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kazinczy-utca sarok.)

Butor alkalmi vétel! Fontosbutorvevők részére. Kitűnő munka, csodálatos olcsó árak, háló- és ebédlőszobák berendezése minden elfogadható árban oladó, továbbá fényezett Mahagoni, Palisander, és masszív 3 ajtóshatosobák nagyon olcsón kaphatók.

PECHNER N. butor-nagykereskedő Király-u. 28. az udvarban. Telefon 38-71.

Adás-vétel **Huszezer** szép gyökérzetű, fajtiszta oliványomat, csemege- és bor-fajokban, 50 fiter adom ezért. Tessék mintát kérni vagy felkeresni. Deák Imre, Biharodszeg. 2540

Zongorát óskát, vagy piaínót sürgősen keresek megvételre. ÜHÖ-ut 24. ajtó 2.

Válogatott téli alma métermázsánként 13 koronáért eladó. Knobloch Lajos Brad 427

Lakás **Külön bejáratu** elegánsan berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók. Főherceg Sándor-utca 30/a. Magyar Otthon elsorangu penzle. Szigoruan csaldit otthon.

Szép nagy utcai szoba, csinosan butorozva, egy-két urnak 22 forintért havonta azonnal kiadó. Szérvets-utca 43. I. em. 12.

Klubnak, pénzintézetnek, irodának, előlék vállalatnak stb. kiválóan alkalmas, diszes helyiség, mely áll egy olcsószobából, egy nagyból és villanyvilágításból, gáz- és villanyvilágításból, erkélyvel, május elejére, esetleg azonnal is kiadó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Két-szobás lakás „szabadságharangnál” azonnal kiadó. Bővebbet Vámpalota II. 63 15003

Kiadó azonnal elegánsan butorozott, teljesen féregmentes, utcai szoba, gáz- és villanyvilágítás, fűrdőhasználat, külön bejárattal. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Pénz **Személyhitel** magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2 —3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvényvásárlástól, nem szövetkezettől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-66. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt ellentézek olcsó kamatra. 10.003

Pénzkölcsönt kezes nélkül is kaphatnak bármilyen állásuk Marton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefonszám 61-75.

Pénzkölcsönt 300 koronáig, kereskedőknek, iparosoknak, üzleteseknek, segédeknek, minden szakmából, gyári alkalmazottaknak, vidékre is. Singer, Rákóczi-ut 35. Válaszbélyeg. 88618

Bankbizomány és Közvetítő Vállalat. Budapest, József-u. 23. II. 18. Készkezelő személyi és jelzálogkölcsönöket gyorsan ügy helyben mint vidékre a legmagasabb árszempől. Közvetít minden adószelvélt képezt ingatlant ügyelet. Levélbeli megkereséshez válasz belyeg mellékelendő.

Közvetít továbbá Ezeket, vendéglők, kávéházak, hávmérések, tejeszernokok adás-vételeit.

Különféle **Emlétknek,** ajándéknak kiválóan alkalmas egy életnagyságu, nagyított fénykép, bármely fénykép után művésziessen készítik. A hü másolatért felelősséget vállalok. A kép 65 cm. magas, 58 cm. széles. Darabja 3 forint. Szines olajban 6 forint. Vidéki megrendelést pontosan eszközölök. Budapest, VI., Proféta-utca 5. szám. Grosz József.

Van szerencsém ezennel értesíteni, hogy egy deligény-motes-kivitel vállalatot létesítettünk. Üsszekötésünk direkt az elsorangu triszti házakkal van, minek folytán képesek vagyunk az összes helyi árakkal versenyt állni, törekvésünk oda fog irányulni, hogy a t. vevőinket pontosan és hűen kiszolgáljuk, hogy megbízásukat a jövőben is elnyerhessük. Mai áraink a következők: 300 citrom, sárga, 12 kor., 300 citrom, sárga, 11 kor., 300 narancs, édes, 10 kor., 300 narancs, édes, 12 kor., 300 narancs, édes, 12 kor. Azonkivül az összes létező deligény-gyümölcsök kaphatók a legelősebb napl árakban.

B. megbízást kérve, kiváló fizetéssel **Déli gyümölcs** kiviteli vállalat BUDAPEST, Holló-utca 13. 1115.

Elsőrendű SINGER varrógépeket nagyban eredeti gyári árban 5 koronától felbb és minden aremelés nélkül havi 5-10 kor. részlete szállítunk 10 évi jótállással.

LÁNG JAKAB és FIAI varrógép- és kerékpár-nagykeres. Budapest, VIII., József-körút 41. Fióktizetek: Baross-tér 4. és Budán: Zsigmond-utca 9. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Ugyenkkkel nem dolgozunk.

FIDIBUSZ 1905-1906. évi teljes évfolyama díszkötésben tekintettel arra, hogy az 1907. évfolyama már 1908. jan. 1-én szintén díszkötésben megjelenik, 1908. jan. 1-ig

3 korona mérsékelte árért kapható.

Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában Budapest VIII., Rökk Szilárd-utca 9., továbbá minden könyv- és papirkereskedésben, valamint az összes hírlapelárnsítóknaí ugy Budapestben mint vidéken.

„MAGYAR TEXTILIPAR.” Folyóirat. 1000 A pamut-, gyapjú-, len-ender-, selyem- és juta ipari és kereskedelmi közlönye. Szerkesztőség Ujvidéken.

Megjelenik havonta 2-szer Előfizetési ára egy évre 12 kor.

KISS JÓZSEF ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI 13. ezer. Ára díszes egész vászonkötésben 3 korona. Kapható minden könyvkereskedésben, valamint a kiadónál: Singer és Wolfner könyvkereskedésben, Budapest, VI., Andrássy-ut 10. szám.

30 korona finom szövetből divatos férfiföltény vagy felöltő mérték után remek szabásban, három gyapjúszövetekből.

FRIED ARMIN szabomesternél Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségemen odautazik.

18 forinttól mérték után készíttük a legelősebb férfiföltényt, téllkabátot, felöltőt francia-, angol- és hazai szövetekből. 28 József, frank és szakköltőtényt a legfinomabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. Nagy öltöny készpénz rendelésnél szabásunkat nagy mintagyűjteménnyel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA Budapest, Nagydiofa-utca 3.

Száraz, törekeny és molyos haj legbiztosabb gyógyszer a „Moelle de Boeuf” marhavész china-pomádé. Hajnövesztő hatása bámulatos. Egy tégely ára K 1.20

Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Hajhullás és korpaképződés ellen a legmegbizhatóbb szer a Majthényi-féle Tanno-chinin hajszesz. Nemesak megakadályozza a haj kihullását, de jelentősen előmozdítja a haj növesztését. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér, 2 és 4 korona.

Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

A legdurvább kéz is bársonymává lesz a Majthényi-féle Lanolin-crème használatá után. Egy tubus ára 50 fillér. Egy tégely ára 1 kor.

Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Főraktár: MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.